

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgușul
Inului Nr. 30.
Căsuțe nefrancoate nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Situațiile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgușul
Inului Nr. 30.
Inserate mai primesc în Viena
E. Hoss, Wassenstein & Töglér (Otto
Maz), H. Schalek, Alois Herndl, M.
Duka, A. Oppalik, J. Donenberg; în
Budapesta: A. V. Goldberger, Kerk-
man Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dauke; în Hamburg: A. Slamer.
Prețuri inserțiilor: o scrișă
garantată pe o coloană 8 or. și
1/2 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
seră 10 or. v. n. sau 20 ban.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ 40)

„Gazeta” oșo în sã-caređi
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecã 2 fl. pe an.
Pentru România și străinãtate:
Pe un an 40 franci, pe șese
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecã 8 franci.
Se primumã la tãte oficiile
postale din intru și din afarã
și la dđ. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiunea, piața mare,
Târgușul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șese
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casã: Pe un an
12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. n.
seu 15 bani. Atãtu abonamen-
tele cãtu și inserțiunile suntã
a se plãti înainte.

Nr. 219.—Anul LVI.

Brașov, Duminecã, 3 (15) Octomvre

1893.

Nou abonamentŭ la „GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Octomvre 1893 st. v.

s'a deschisŭ nou abonamentŭ,
la care invitãmŭ pe toți amleli și
sprijinitorii fãicei nãstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe unŭ anŭ 12 fl.
pe șese luni 6 fl.
pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinãtate:

pe unŭ anŭ 40 franci
pe șese luni 20 „
pe trei luni 10 „

Abonamente la numerele cu data
de Duminecã:

Pentru Austro-Ungaria:

pe unŭ anŭ 2 fl.
pe șese luni 1 fl.

Pentru România și străinãtate:

pe unŭ anŭ 8 franci
pe șese luni 4 „

Abonarea se pãte face mai ușorŭ
prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei”.

„Alte și mai multe mijlãce”.

Reprivere asupra debaterilorŭ dieiei unguresci în
cestiunea naționalitãților.

Brașovŭ, 2 Octomvre v.

Mai multe ðile au totŭ desbã-
tutŭ deputații unguri din dietã asu-
pra întrebãrii dẽcã bunã este ori
nu politica ce-o urmãresce stãpãni-
rea ungurescã tațã cu naționalitãțile
nemaghiare din Transilvania și Țera
ungurescã.

Cei din opozițiã, în frunte cu
contele Apponyi, au susținutŭ, cã
guvernulŭ a greșitŭ, când în răspun-
surile, ce le-a datŭ Majestatea Sa, cu
invoarea lui, Episcopilorŭ noștri
Pavelŭ și Mețianu la Boroșŭ-Șebiuș,

a vorbitŭ numai de „naționalitãți”
și nu și de „națiunea maghiarã” și
când în aceleași răspunsuri a vor-
bitŭ numai de respectarea legilorŭ,
nu și de unitatea și integritatea sta-
tului ungarŭ; au susținutŭ cu deo-
sebite cã a greșitŭ guvernulŭ, când
a condamnatŭ „șovinismulŭ esage-
ratŭ” alŭ vandalilorŭ dela Turda și
Oradea mare, cãci printr'asta s'au
încurajatŭ numai Românii, pe cari
Majestatea Sa trebuia sã-i mustre cu
mai mare asprime pentru „nisuınțele
lorŭ contrarestatului.”

Ministrulŭ președinte *Wekerle* și
ministrulŭ de interne *Hieronymi* s'au
apãratŭ în contra imputãrilorŭ, ce
li s'au fãcutŭ, ținẽndŭ vorbirii lungi,
ca sã dovedescã, cã ei numai bi-
nele și interesele nației maghiare
le-au avutŭ în vedere, când au stã-
tuitŭ pe Domnitorŭ sã vorbescã așa
cum au vorbitŭ. Au asiguratŭ mi-
niștri pe cei din opozițiã, cã au
luatŭ și vorŭ mai lua mãsurile cele
mai aspre în contra „agitatorilorŭ”,
cã mulțimea cea mare a poporului
romãnŭ nu vrea sã scie de autono-
mia Ardealului și de drepturi na-
ționale, cã țeranulŭ romãnŭ e „mun-
citorŭ, blãndŭ și ușorŭ de stãpãnitŭ”
și ei vorŭ face totŭ ce vorŭ putẽ
spre a-lŭ feri de „infrunțãle estri-
cãcioșe ale turburãtorilorŭ.”

Ministrulŭ de interne *Hieronymi*
a arãtatŭ și mãsurile, ce are de
gãndŭ a le lua, ca sã scape pe po-
porŭ din brațele „agitatorilorŭ” și
sã-lŭ împace cu stãpãnirea ungu-
rescã. Elŭ a rãspunsŭ deputatului
Bartha, cã n'ajunge numai sã se jã-
luascã, cã Românii se separẽzã de
Unguri, cã alcãtuiescŭ o societate
deosebitã romãnescã, au o culturã
naționalã deosebitã și și pe terenulŭ
economicŭ se deosebescŭ, avẽndŭ
institutele lorŭ proprii de creditŭ ș.
a., ci este de lipsã sã se caute și sã
se afle și leaculŭ, prin care sã se
põtã vindeca acestŭ neajunsŭ.

Ministrulŭ de interne crede, cã

una din cauzele principale, cã Ro-
mãni nu se contopescŭ cu socie-
tatea maghiarã este, cã mii de ti-
neri romãni, cari au studiatŭ aici
cu mari greutãți materiale, trecŭ în
Romãnia, pentru cã aici nu și potŭ
cãștiga pãnea de tãte ðilele. Guver-
nulŭ va nisul ca acestorŭ tineri sã
le dea în viitoru pãne, sã potã rã-
mãne în patriã și sã se împriet-
nescã cu Ungurii. Pe societatea ma-
ghiarã o conjurã ministrulŭ sã fiã
mai puținŭ exclusivã, sã primescã
în sinulŭ ei pe Romãni și sã stã-
ruiescã ai *contopi* în societatea ma-
ghiarã și ca sã-i cãștige mai ușorŭ
sã fiã mai cu bãgare de sãmã și fațã
cu interesele materiale ale marei
mulțimi romãne.

Dẽcã pe lãngã acẽsta se vorŭ
mai da ajutãre prețilorŭ romãni
lipsiți și se va face cevași și pentru
ajutorarea dascãlilorŭ, nisuindŭ a-i
cresce și pe unii și pe alții în spi-
ritŭ patriotic maghiarŭ, dẽcã mai
cu sãmã se va îmbunãțãti și admi-
nistrațiã în ținuturile locuite de na-
ționalitãți, d-lŭ *Hieronymi* crede susŭ
și tare, cã va cãștiga poporulŭ ro-
mãnŭ și va deslega astfelŭ cestiunea
naționalitãților.

S'au plãnsŭ *kossuthiștii* și ap-
ponyiștii, cã în 26 de ani, de când
Ungurii suntŭ la putere nu s'a fã-
cutŭ și lucratŭ nimicŭ cu scopŭ de
a cãștiga pe naționalitãți pentru „idea
de statŭ maghiarŭ”, cã nu s'a fã-
cutŭ destulŭ pentru asigurarea inte-
reselorŭ naționale maghiare.

Ministru-președinte *Wekerle* în
urma acẽsta a luatŭ în apãrare po-
litica tuturorŭ guvernelorŭ ungu-
resci, susținẽdŭ, cã în cei 26 de ani
din urmã principiulŭ fundamentalŭ
și direcțiunea politice de naționali-
tate unguresci nu s'au schimbatŭ.
Cu alte cuvinte a ðisŭ: ținta ce au
urmãrit-o unŭ *Andrassy*, *Tisza* și
Szapary o urmãresce și dẽnsulŭ, po-
litica maghiarã fațã cu naționalitã-
țile a rãmasŭ una și aceeași, ẽr gu-

vernulŭ de ađi voiesce sã întrebun-
țeze numai alte și mai multe mijlãce,
de cãtu s'au întrebunțatŭ pãnã acuma.

Le este și mai ușorŭ acuma ce-
lorŭ dela putere, cãci dela 1879 au
totŭ adusŭ mereu la legi asupritãre
și maghiarisãtãre, așa cã acuma
credŭ, cã n'au decãtu sã se ținã
strictŭ de legi și sã ademenescã po-
porulŭ, aruncãndu-i cãte unŭ osciorŭ
de rosŭ, pentru ca sã se și ajungã sco-
pulŭ.

De aceea nici cã vorŭ sã audã
de postulatele și plãngerile nãstre,
de programulŭ național-romãnescŭ
politicŭ dela 1881. Pentru ei nu
esistã în acestŭ statŭ altã națiune,
dẽcãtu națiunea domnitãre maghiarã
și prin urmare nici alte interese națio-
nale nu recunoscŭ afarã de cele ma-
ghiare. De geaba pretindemŭ noi
dreptulŭ de a ne folosi de limba
nãstrã, ca sã putemŭ și noi trãi și
sã ne putemŭ desvolta în acestŭ
statŭ liberŭ și neîmpiedecați, ca sã
ne putemŭ vedẽ și noi cu succesŭ
de interesele nãstre naționale și bi-
sericesci. Ei la tãte aceste preten-
siuni îndreptãțite ne rãspundŭ, cã
interesulŭ statului ar cere, ca sã îm-
brãțișãmŭ cu toții limba și cultura
maghiarã înainte de tãte, sã ne sim-
țimŭ una cu ideile și aspirațiunile
lorŭ maghiare, sã conclucãmŭ la în-
tãrirea și înflorirea nației maghiare,
și apoi dẽcã ne va mai rãmãne ceva
și pe sãmã nemului nostru romã-
nescŭ, dẽcã ne va mai rãmãne timpŭ
și privilegiu de a ne îndeletnici ici
colo în viața nãstrã privatã și cas-
nicã și cu dulcea nãstrã limbã ro-
mãnescã, alŭ nostru sã fiã noroculŭ.

Destulŭ, cã guvernulŭ ungu-
rescŭ nu vrea sã se și schimbe politica
fațã cu Românii, ci vrea sã întrebun-
țeze numai „alte și mai multe
mijlãce” spre a ne face sã în-
genunchiãmŭ și sã ne lãpãdãmŭ
de gãndulŭ de-a mai putẽ trãi în
acestŭ statŭ ca Romãni cu dreptu-
rile și cultura nãstrã romãnescã.

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.”

Poveste de contrabandã.

S'a ðisŭ, cã în rãboiu, culmea ar fi
sã descoperi unŭ obuzŭ, care sã potã strã-
bate ori ce cuirasã, și o cuirasã pe care sã
n'o potã strãbate nici unŭ obuzŭ. La vamã,
culmea ar fi sã gãsesci unŭ vameșŭ oãruia
sã nu-i scape nici unŭ contrabandistŭ, și
unŭ contrabandistŭ, pe care sã nu-lŭ prindã
nici unŭ vameșŭ.

Am cẽtuș unde va sãu mi-s'a pove-
titŭ, nu sciu bine, o anecdotã, care sperŭ
cã va interesa pe cetitorii acestei reviste.
Eatã-o:

Vameșii francesi, pe granița despre
Belgia, suntŭ de o asprime și de o istețime
ne mai pomenitã. Fisculŭ francesŭ are aoi
nevoe de coppii cei mai de rasã din cauza
contrabandelorŭ de mãrfuri de luxŭ, și mai
alesŭ de dantele. Cãlãtorii, mai cu sãmã
cei bãnuiți, suntŭ supuși la revizii și sco-
toelli, cari rãbescŭ totdeuna pãnã la
piele.

Se nãtelege dela sine, cã pentru cãlã-

torii femenini este o anume salã de revisiã
și femeii revisãre.

A amegi, a dejuca vigilența acestui
Argus fiscalŭ, s'ar pãrea absurdŭ; suntŭ
insã omeuși, și mai alesŭ femei, cari încercã
uneori — nu cã facŭ profesii de contra-
bandã — sã trecã în Franca, pentru per-
sonalã întrebunțare, obiecte de luxŭ, în
genere dantele belgiene. Și nu rare-ori reu-
șescŭ; fiind-cã unŭ cãlãtorŭ, care se vede
cãtu de colo, cã vine de departe, cã nu
face cãlãtoria pentru vre-unŭ cãștigŭ sãu
pentru afaceri, ci numai de plãcere, unŭ
cãlãtorŭ, care este inșoțitŭ de o familiã în-
trẽgã, avẽndŭ aerulŭ sigurŭ și nepreocu-
patŭ, prezentãndu-și bagajele cu fruntea
susŭ la revisiã, pãte strecura prin cutele
și cãptușelile hainelorŭ și cãte o buciãicã
de dantelã. Aerulŭ onestŭ și francŭ îlŭ
scapã adesea ce bãnuiala celorŭ mai nein-
credẽtori omeuși din lume, care de sigurŭ
suntŭ vameșii — adesea, insã nu tot-
deuna.

Cãlãtoria odatã pe drumulŭ de fierŭ
dela Bruxelles la Parisŭ o dãmã tinerã.
— La o stațiã pe drumŭ, se urcã în ace-
lașŭ compartimentŭ unŭ domnŭ cu o infã-

țisãre fãrte elegantã, purtãndŭ pe mãnã
unŭ paltonŭ cãptușitŭ cu mătase. Domnulŭ
salutã fãrte politicosŭ și se aședã într'unŭ
colțŭ în fața dãmnei.

Oum suntŭ cãlãtorii, dupã cãte-va mi-
nute se rupe tãcerea și începŭ întrebãrile
indiscrete:

— Dãmna merge departe?

— Da, domnule, mergŭ în Franca.

— A! în Franca...

— Da, m'ntorcŭ acasã.

— A! acasã... Și dãmna a fostŭ la
Bruxelles?

— Da, domnule.

— O cãlãtoriã de plãcere, de sigurŭ...

— Da, am fostŭ la o rudã.

— A! la o rudã... Și n'atŭ profitãtŭ de
ocasiã sã cumpãrați ceva dantele?... Suntŭ
fãrte ieftine și de o calitate superiãrã ce-
lorŭ franțuzesci... E peste puținã sã cum-
pãrați așa dantele fine în Franca, fãrã sã
le plãtiți întreitŭ dẽcãtu în Belgia...

Dãmna schimbã puținŭ fața — o
schimbare care pentru nisce ochi nedepriși
ar fi trecutŭ nebãgatã în sãmã. Domnulŭ
insã, avẽndŭ ochii fãrte pãtrunãtori, adãgã
suriãndŭ și privindŭ țintã cu tãtã sigu-
ranța în ai dãmnei:

— Spuneți dreptŭ, atŭ luatŭ multe?...
Pentru-cã trebuie sã sciti, cã la vamã... vi
se potã întembla grozave neplãceri, dẽcã
nu sciti lua nisce deosebite precauțiuni...
O sã vã caute de sigurŭ, și ori ce mãrfã
nedeclaratã e confiscatã, și deosebitŭ suntŭ
și amende; cãte-odatã, dupã gravitatea ca-
sului, și pedepse...

Atunci ðise dãmna schimbãndŭ bine
fața: atunci suntŭ pierdutã...

— Nu tocmã... N'aveți tãmã inoã... pãte
sã scãpãmŭ... e fãrte posibilŭ sã treceți...
Eu sunt cunoscutŭ la vamã; trecŭ p'acolo
de douã trei ori pe sãptãmãnã. Intrãmŭ în
sala de revisiã împreunã, declarați bagajele
și atŭ scãpatŭ... Aveți dantele pentru o
sumã fãrte mare?

— Cinci mii de franci.

— Și unde le aveți, suntŭ celŭ puținŭ
bine prinse?... sã nu se observe vre-o um-
flãturã neobișnuitã.

— Suntŭ cusute în cãptușala corsa-
jului, ðise dãmna totã mai îngrijatã.

— N'aveți tãmã, vã trecŭ eu; cu mine
n'au sã vã bãnuiascã.

— A! domnule, cãtu sunteți de ga-
lantŭ! cum sã vã mulțimescŭ?

Ca să liniștescă pe șovinisti, ministrul-președinte *Wekerle* a mai aflat de lipsă a arăta, că guvernul nu se gândește să dea acum tuturor tinerilor români inteligenți posturi, ci le va da icl colo câte o funcțiune, dăr va cere dela ei, ca să cunoscă perfect limbă statului, să îmbrățișeze ideia maghiarismului și să se desbrace de exclusivismul lor, care va să dică, cu alte cuvinte, să-și ia de pildă pe renegatul Moldovan *Gergely*. Totu acesta li se cere și preoților și dascălilor, cari vor fi împărtașiți cu vr'unu ajutoru din partea guvernului.

Așa stăm dăr adă 'cu politica de naționalitate unghurescă. Și ca să nu ne indoim, că ea este sprijinită de totă Ungurimea, Apponystii și Kossuthistii au declarat, că voru sprijini pe guvern în nisințele dușmănoșe limbei și naționalității noastre, tôte foile unghuresci au lăudat și preamărit pe ministrul *Hieronimi*, pentru că a promis, că cu totă asprimea legilor va căuta să ne aducă pe toți la ascultare, să nu mai visăm de drepturi naționale în acestu stat.

Acesta este rezultatul desbaterilor dietă din asupra cestiunei naționalităților.

Contrarii neamului nostru voru pune dăr în lucrare, spre a ne slăbi, spre a ne sparge rëndurile și a ne face să ne închinăm vișelului de aur jidovesc de *talmi* al maghiarismului, „alte și mai multe mijloce“.

Noi Români, la rëndul nostru, vomu trebui să ținem și noi sēmă de împrejurările schimbate, și ne vomu îndoi puterile, ca să ne apărăm limba și naționalitatea amenințată, cu acel curagiu, cu acea credință și cu acea tăria, cu care strămoșii noștri ni-au sciut o păstă, lăsându-ne-o ca sfântă moștenire, pe care, mator nu este *Dumneșeu*, o vomu apăra în cea mai strinsă unire, popor și inteligență, cu scumpătate, în mânia tuturor uneltirilor dușmane!

Regele Carol și ministrul Austro-Ungariei.

Diarul „*Liberté*“ din Paris publică următoarea depeșă remărcabilă, ce a primit-o din București:

București, 3 Octomvre.

Manifestațiile recente, ce s'au făcut în România în contra măsurilor de rigore luate de autoritățile unghuresci cu privire la Românii irredentiști din Transilvania, au motivat o demarșă a ministrului Austro-Ungariei la București pe lângă Regele. Mi-

nistrul se plânge de neexplicabila indiferență a cabinetului din București, care nu ia nici o măsură spre a împiedea demonstrațiunile ostile ale Austro-Ungariei și a rugat pe Regele Carol de a usa de influința sa asupra ministrilor pentru a face să încoeteze o stare de lucruri prejudiciabilă intereselor celor două state limitrofe și amice.

Regele, în răspunsul său a exprimat regretele sale personale asupra celor ce s'au petrecut în unele localități din România, dăr a mărturisit în același timp, că nici un guvern român n'ar pute să mērgă fățiș în contra opiniunii publice a țării, forțe escitate în urma numărōselor arestări și a măsurilor de rigore escesive luate de autoritățile unghuresci în contra Românilor din Transilvania.

Informațiunea acēsta a diarului franceș „*Liberté*“ și decă nu va fi în tôte esactă, — căci este ceva cam neobișnuit ca un ministru plenipotențiar străin să s'adreseze în chipul acesta capului statului, încungiurându guvernul țării, cătră care are a se plânge — descoperă faptul, că din partea austro-ungară s'au întreprins în adevăr pași la guvernul din România în sensul de a se face presiune asupra opiniei publice din România.

Pōte că pe acēstă încercare, de a face să tacă pe cei din România, s'a întemeiat și ceea ce a susținut ministrul de interne *Hieronimi* în dietă, că „a tăiat firele, ce se țesu din România în Ungaria.“ Numai de curēndu „*Pester Lloyd*“ vestea cu bucurie, că acuma s'au luat mēșuri, ca mișcarea națională din România în favorul nostru să fiă suprimată. Telegrama diarului „*Liberté*“ arată însă, că guvernul Regelui Carol numai la aceea nu se pōte gândi, de a se împotrivi opiniei publice din țēră.

Rēmăne dăr ca guvernantii unghuri să caute a îndrepta relele aici acasă, decă voiesc să înceteze iritațiunea, ce-o provōcă ele între frații noștri din România.

Sântirea bisericei din Alba-Iulia.

Țilele de Sâmbătă și Duminecă, 18 și 19 Septemvre st. v., au fost pentru locuitorii români din Alba-Iulia țile de mare sērbătōre. În aceste țile s'a sēvērșit cu deosebită pompă sântirea vechei și frumoșei biserici române gr. or. de-acolo, care este zidită încă din an. 1793 și care acum a fost reînnoită și preparată radical prin stăruința actualului administrator protopopesc și totu odată parochu în Alba-Iulia, dl. N. Ivanu.

Sântirea s'a sēvērșit prin însuși Escelența Sa Metropolitul Mironu Romanul, care spre acestu scopu plecă dela Sibiu cu trenul de Sâmbătă dimineța, însoțit de-o numărōsă suită.

Ajunsu la gara din Alba-Iulia, Escelența Sa fu întâmpinată între strigătele de „sē trăsescă“ a peste două mii de Români. Părintele administrator protopopesc salută pe Escelența Sa printr'unu frumosu discursu de binevenire, la care Escelența Sa răspunse în terminu forțe călduroși, îndemnându pe credincioși la pietate și fapte nobile „spre binele și prosperarea bisericei și a scumpei nōstre națiuni și patrii“.

După acestea Escelența Sa fu salutat de primarul orașenescu, în numele locuitorilor acestui oraș; urmă apoi prezentarea deputațiunilor, între cari deputațiunea bisericei române gr. cat. era condus de protopopul Micu. Escelența Sa stăt de vorbă cu toți cei prezențați, apoi suindu-se în trăsura, plecă în orașu urmat de-unu imposant convoiu, de peste 60 trăsuri și numărōsu popor.

Escelența Sa fu încuartiratu în noua și frumoșă locuință a d-lui administrator protopresbiteralu, unde îndată după sosire primi visita primarului orașenescu și diferite deputațiuni.

La 6 ore p. m. încep vecernia, cu care ocaziune din nou 'i s'au făcut Escelenței Sale ovațiuni, ér în ția următoare, Duminecă, urmă sântirea bisericei.

Dela locuință până la biserică, Escelența Sa fu condus în sunetul clopotelor și cu mare procesiune, la care luă parte aprōpe întregu orașul. Între alte delegațiuni, luă parte la acestu serviciu solemn: corpul ofiteresc în frunte cu comandantul fortăreței. Soldații de Români au fost toți comandați și au mersu la biserică în sunetul muziceii.

După ocolirea de 3 oră a bisericei și cetirea a trei evanghelii, mai urmă câte-va rugăciuni, după cari Escelența Sa părintele Metropolitu apăr în mijlocul bisericei și ținu o prea frumoșă și instructivă vorbire, din care reproducem după „*Telegraful Român*“ următoarele:

După desasterele, ce a avut să le îndure în decursu de 200 de ani sânta nōstră biserică, ni-am văduț reînălțată metropolia nōstră ort. rom. Simtu o deosebită plăcere, că mă aflu în vechia nōstră metropolă, în reședința de piă memoriă a metropoliților ortodocși români, ale căror virtuți istoria le povestese din generațiune

în generațiune. Cu inima dulce, cu ougetu ourat am venit în mijlocul dreptu credinciosului meu popor, pentru a-l îmbărbăta și mai departe la fapte mari și bune; în mijlocul credinciosului meu popor, care cu tôte furtunile, ce s'au desoatōt asupra acestei biserici, a sciut să o apere și să o scutescă în decursul sutei de ani, de când ea a fost zidită.

După ce ou ajutorul lui *Dumneșeu* am putut sēvērși și acul sântirei, reclamat prin repararea din temelie a bisericei, cade-se a vē pune la inimă și a vē reimprospeta în liniamente generale următoarele 4 virtuți, cari sē caracterizeze pe dreptu credinciosul meu popor: *Stăruința în credința străbună* să fiă cea dintăiu datorință a filor mei, căci în puterea acestei credințe vomu afla mântuirea vecinică, în puterea acestei credințe se consolidează nemul nostru, căci biserica nōstră națională este. Acēstă virtute, acēstă datorință trebe îndeplinită cu scumpătate, reclame ea cele mai mari jertfe; *pentru credința străbună să fim gata tot-dēuna a ne jertfi viețu*. Îndeplinirea acestei datorințe nu involvă în sine însă ca să nu trăim în bună înțelegere cu celelalte confesiuni, interesul creștinătății și alu religiosității, și interesele nemului nostru o reclamă acēsta.

În aceste momente sērbătōresci să ne aducem aminte de capul statului, de *Maiestatea Sa* prea bunul nostru împēră și rege, dela carele avem totul până la stadiul în care suntem. Românul a fost tot-dēuna leal, lealitatea lui față de tron și casa domnitoare a rēmasu proverbială. Acēstă virtute să o cultivăm cu scumpătate și pe viitor.

Prosperarea patriei depinde dela ordinea socială în stat și dela împlinirea datorinței cetățenilor. Românul a fost tot-dēuna omul ordinei și a împlinit cu scumpătate datorințele cetățenesci. Una dintre cele mai înalte virtuți este iubirea de apărului, ea este și caracteristica Românilor. Dela acēstă iubire condiționează multu dezvoltarea națională și dezvoltarea statului, pentru-că numai iubindu-se naționalitățile împreună se pot realiza lucrurile mari: consolidarea patriei și prosperarea naționalităților pe tôte terenele și ou acēsta și prosperarea statului.

După acestea, Escelența Sa multu credinciosilor că s'au prezentat în număr așa de frumos, cum și domnilor de confesiuni streine și de diferite stări, pe cari îi invită pe toți să ia parte la s. liturgiă. Vorbirea fu urmată de puternice urări de „*Sē trăsescă*“.

Urmă serviciul divin, la care a pontificat Escelența Sa, însoțit de 16 membri din cleru, în frunte cu P. C. S. Dr. Il. Pușcariu, arhimandrit și vicar archiep. Răspunsurile liturgice le esecută cu multu

— A! nu e nimica, dōmna mea; călătorii sânt dator să se ajute între dēnșii în contra accidentelor, tâlharilor și vameșilor.... A! și deoa a-ți sci ce plăcere simțu, când potu înșela pe vameși, pe cari nu-i pot suferi și cu cari am de furcă așa de des!

Din vorbă'n vorbă eti că trenul sosește în sfērșit la vamă.

Domnul dă dōmnei brațulu dreptu, ou o mișcare forțe elegantă își ia pe mâna stângă paltonul și înainteză cu pasul sigur; dōmna îl urmăz plină de încredere și de recunoștință, stăpânindu-și cătu pōte mai bine emoția.

Sunt în fața revisorului:

— Domnule revisor, dice galantul cavaleru, dați pe dōmna acēsta în primirea revisorilor... s'o scotocescă bine: are în căptușela corsajului dantele de peste oino mii de lei. Rogu să se facă procesul verbal și să nu se uite tantiema mea de denunțatoru... Trecu mâne să ne socotim pentru tōtă sēptēmăna.

Infam! Auți meserie! Auți mijlocu de a-și căștiga o bucată de pâne pentru unu bărbat în tōtă firea! A!

Sē fi fost dōmna aceea grasă, sēu sângerōsă, pōte că din amestecul indignației, rușinii, necazului de pagubă și de păcălălă, ar fi rezultat o fatală congestie cerebrală. Era însă slăbuț și de unu temperament nervos; amestecul amar al acestor deosebite sentimente dete loc la o sorișnire de dinți, la o privire plină de cel mai înaltu dispreț și la următoarele cuvinte pronunțate cu tōtă liniștea și dignitatea cerute de o așa subțire situația:

— E de prisos să mă caute, domnule revisor; ceea ce a spus acestu onest tovarășu de călătorie, este esact. Trecu eu singur în sala de reviziă ca să predau impiegatele d-vōstre dantelele.

Apoi, întorcēndu-se cătră protectorul ei, adōză cu unu zimbet nespūs.

— I, i mulțamesc, scumpul și demnul meu cavaleru, de omenia d-tale.

Tonul ou care au fost spuse cuvintele „acēstu onest“, „scumpul și demnul“, „omenia“, nu se pōte descrie.

Dōmna s'a esecutat; dantelele i-au fost confiscate. Contrabandista s'a suit în vagon și a intrat, destul de supărat,

cum trebe să-și închipuiscă oricine, în Paris.

Trecuseră câteva țile dela acēstă scenă. Dōmna se afla acasă și se gânde cu necazul încă ferbiute la mișelia nēgră a celui om, la cătu de adēno pōte să mērgă infamia omenescă.

Servitōrea aduce o cartă de vizită: *D. Cutare*, și spune că acestu domn doresce ou multă stăruință să fiă primitu, pentru-că are o afacere importantă de aranjat și nu pōte întârția la Paris decātu până seara.

— Poftește'n salonu.

Mosafirul intră. Peste unu moment intră și dōmna.

.....*Dumneșeu*, tu care ții vămile vēzduhului!

Cine era?...
Infamul!

— Ieși!

— Dōmna mea, am să ies după ce vē voiu da o mică explicația....

— Ieși!!

— Vē datoresc....

— Ieși!!!

— Șese mii de franci, pe cari vē rogu să-i primiți.

— Ce?

— Iată-i.... Vē rogu să numărăți, sânt șese bilete.

Și pune biletele pe masă.

— Ce 'nsemneză asta, domnule?

— Asta însemneză, răspunse ou multu volubilitate visitorul, că dantelele d-v, au costat cinoi mii de lei, iată-i; eu am luat premiu ca denunțatoru o mii de lei; cinoi și cu una: șese. Aceștia sânt banii d-v. Cătu despre supērarea ce v'am făcut vē ceru miliōne de souze: vē rogu, iertăți-mē, trebuia să vi-o facu, vēi vedē că nu puteam altfel. În privința acēsta, pentru-că vina mea nu se pōte plăti ou ban, vē rogu să fiți bună a primi, împreună ou scusele mele cele mai umilite, și acēstă garnitură de dantele, cari vē rogu să credeți sânt ou multu superiōre pe lângă cele ce vi s'au confiscat; acelea le-am văduț, era marfă ordinară. Ia uitați-vē, mē rogu, la marfa asta.... vedeți ce lucru finu.

— Cum, domnule? întrebă dōmna amețită, care va să dică.... d-ta....

— Eu nu sânt spionu fiscul, cum ați credut.... sânt negustor cinstit.... Trebuia să vē dau pe d-v. ca să-i pot

succesul corului din comuna Lančrám, condus de preotul Blaga.

După serviciul divin, care a durat de la 8¹/₂ până la 2¹/₂ ore p. m., Escelența Sa primi mai multe visite, între care a corpului ofiteresc etc., după care urmă un banchet de 100 tacamuri, la care s'au rostit diferite toasturi frumoase. În onoarea oșpetilor sibieni s'a mai dat în aceeași zi și o cină din partea d-lui administrator proto-presbiterul, la care luară parte pe lângă Escelența Sa mai mulți fruntași din Sibiu și din Alba-Iulia.

Luni dimineața, Escelența Sa cu număroasa-i suită s'a depărtat din oraș, petrecut fiind de un șir lung de trăsură. Românii din Alba-Iulia nu vor uita această serbare solemnă, care pentru ei este un titlu de mândrie.

Regele Carol la Brăila.

M. Sa Regele Carol a sosit în Brăila Joi d. a. Intronizațiunea „Elisabeta“, pe bordul căruia se afla Regele, era escortat de trei șalupe, de vaporul comisiunii dunărene și de alte 45 vapoare și remorhere particulare. Priveliștea era măreață. În apropiere de Brăila au eșit înaintea M. S. Regelui spre întâmpinare o mare parte din societatea brăileană cu 15 vase și remorhere. Tote vapoarele erau splendid decorate.

Indată ce M. Sa a debarcat în Brăila, a vizitat docurile și portul. După aceasta a mers la biserica catedrală, unde s'a oficiat un Te-Deum. La prânzul, ce s'a dat seara, d. primar al Brăilei ridică următorul toast:

„Sire! Cetățenii brăileni se simt foarte fericiți, că pot să aibă oșpete pe M. Văstră, dându-le o nouă ocaziune să exprime profunda lor recunoștință, statornică lor devotațiune și nemărginită lor speranță.”

„Urez M. Văstre ani îndelungați și viguroși, ca să puteți conduce și pe viitor destinele acestei țări, cu aceeași înțelepciune și dragoste, după cum le-ați condus până în prezent.”

„Să trăiți, Sire, să trăească M. S. Regina, să trăească A. sa Regală Principele Ferdinand, moștenitorul Tronului, dimpreună cu multă grațioasă și iubită noastră principesă Maria!”

„Trăească România!”

La această toast M. S. Regele a răspuns următoarele cuvinte:

„Am luat cea mai viă parte la toate grijile prin care Brăila a trecut în timpul colerei, care a lovit în comerțul său; atunci, deși departe de țară, cugetările mele erau în mijlocul d-văstră urmărind de aproape greutățile ce orașul a străbătut.”

„Astăzi sunt fericit, că am putut

reveni la Brăila, care mi-a dat atâtea-ori dovezi de dragoste și devotațiune, și care m'a primit cu atâtea entuziasm.”

„Doresc din suflet ca visita mea să aducă o îndreptare în comerț; sunt sigur, că el va lua o dezvoltare neașteptată prin îmbunătățirile făcute în amănunțit porturile și mai ales prin instalația dockurilor și antrepositelor, ce vor înlesni și grăbi toate tranzacțiile.”

„Mulțumindu-vă de călduroasele văstre urări, ridică paharul meu pentru prosperitatea Brăilei și în sănătatea orașului.”

După terminarea banchetului, Regele a făcut o preambulă în oraș, care era splendid pavozată și iluminată.

SCIRILE ȚILEI.

(2) 14 Octomvru.

Scire falsă. În zilele trecute apăruse în mai multe foi din București soirea, că un tiner student Transilvănean s'ar fi sinucis din cauză, că n'a mai avut mijloc de trai și „n'a voit să mără de fome“ în Țera românească. Se știe, că acel tiner s'a dus la gara de Nord și s'a aruncat înaintea unei locomotive, rămânând mort pe loc în aceeași clipă, și se susținea, că acest tiner este din Brașov, absolventul de gimnasiu, Aurel Pop, fiul răposatului corector dela gimnasiul român de aici. Tota scirea s'a dovedit ca o scornitură, căci tinerul Aurel Pop se afla în Brașov pre când se anunța moartea lui. Diarele străine s'au folosit de fama aceasta, arătând cu orecare bucurie, cum tinerii români ar fi eșpuși să mără de fome în Țera românească. Se 'nțelege, că eșind la ivelă scornitura, acele foi, care au fost induse în eror, au cerut lămuriri dela „Adevărul“, care a adus mai întâi acea scire falsă. Redacția „Adevărului“ a tăcut mai multă vreme, der fiind interpelat mai ales din partea „Românului“, care a manifestat dorința, să nu se mai permită repetarea unei asemenea greșeli, care ne-a făcut mare rău, dându-ne ocaziune presei ungurești și vienezelor să bată joc de noi, în numărul său mai nou, diarul „Adevărul“ publică următoarea declarațiune: „Am dat d-lui Cașolțeanu reporterul nostru, timpul necesar spre a controla informațiunea, ce ne dedese despre sinuciderea lui Aurel Pop. D-sa însă nedovedindu-ne nimică până aci și redacțiunea neputându-se face solidară cu d-sa, anunțăm cetitorilor, că de aci încolo d-lui Cașolțeanu nu mai face parte în redacția „Adevărului“. De altfel în numărul de mâne directorul nostru va da toate lămuririle necesare în această afacere.“ — Noi n'avem s'adaugăm nimică la această declarațiune.

—x—

Un atentat infricoșat în Satulungu. Se constată, că atentatul întâmplat alaltăieri în Satulungu Săceleloru asupra vieții

rednioului notarului Ioan Găvrusă, a fost săvârșit numai de un singur individ până acuma necunoscut. Acesta era om de statură de mijloc și îmbrăcat în haine nemțeso. Pe când notarul mergea spre casă, reușind să-l i-a eșit în cale și a tras asupra-i trei focuri dintr'un revolver; un glonț i-a străbătut umărul drept, celalalt i-a intrat în pantece. Atacatul resistă și urmărește momentan pe ucigaș cam vr'o 80 de pași, der părăsindu-l puterile a căzut la pământ. Gendarmii nu erau nicăiri, se știe, că erau duși în serviciu la Șanțu. Acuma datoria autorităților este de a descoperi pe făptuitorii criminali. Nu-i destul, că gendarmii nu erau nicăiri, când se cere să urmărească pe ucigaș, der ni-se spune, că la arătarea notarului, care era încă în deplină cunoștință, că bănuiesc trei indivizi anumiți ca urzitori ai atentatului, n'au luat nici o măsură de a-i aresta, și au arestat alți doi Români. Numai după ce a venit procurorul la fața locului au fost arestați cei trei indivizi bănuți de victima atentatului, între cari doi Ciangăi. În Săcele se crede în general, că atentatul este urmare unui formal complet în contra notarului, urzit deja de mai mult timp. Este der ou atât mai necesar, ca cercetarea să se facă cu totă energia, iușta și nepărtinirea, ca să iasă la lumină adevărul și să se pedepsească făptuitorii.

—x—

Notarul Ioan Găvrusă †. Tocmai pe când încheiam nota de mai sus cu privire la atentatul săvârșit în contra notarului din Satulungu, ne sosese tristă soire, că Ioan Găvrusă a răposat ieri noapte în urma rănirii grave prin două glonțe ce i-au intrat în trup. Notarul Găvrusă s'a bucurat de stima și simpatia generală a locuitorilor din Săcele. El era laudat și binevedut în întregu comitatul ca unul dintre cei mai inteligenți și mai harnici funcționari administrativi. Casul lui este ou atât mai dureros, ou câtă lasă o familie numărând după sine, pe soția sa, fiica părintelui Radu Popea din Săcele, cu 5 copii mici, dintre cari cel mai mare este școlarul în clasa a doua gimnasială. Adresăm soției răposatului și întregii familii condolențele noastre pentru această tristă încercare, ce au avut să-o îndure!

—x—

Manevrele de cadre din Tecuci. Se scrie din Tecuci: Eri au început și s'au terminat manevrele de cadre. Corpul de Nord a fost urmărit, după o crâncenă luptă de pozițiune, pe platoul între Matca și Puțeni. M. S. Regele, întrunind oficeri imprevizibili, a făcut critica manevrei și manifestat mulțumirea sa. Manevrelor de cadre ofiteresc, cari au fost terminate și cari sunt multă mai deficiente ca cele cu trupa, au reușit pe deplin, probând progresul însemnat ce l'a făcut instrucția

oficerilor noștri. După manevre s'a dat un banchet la Tecuci, la care au luat parte Regele, d-lu ministru de război general Lahovari, toți comandanții de corp și un număr de 200 oficeri. Regele în toastul său, pe care l'a ridicat, a constatată ou bucurie, că corpul ofiteresc este la înălțimea celor mai mari dificultăți. D-lu gen. Lahovari ministru de război, răspundând M. S. Regelui, a șis, că armata este gata a urma voioasă conducerea Regelui ei, pentru gloria și triumful națiunii române. Toastele au ridicat un adevărat entuziasm și toți s'au despărțit ou un sentiment de adâncă încredere în viitor. („Timp.“)

—x—

Altă doilea concert al d-șorei de Brennerberg se va da, ou concursul d-șorei Iulia Giesel și a d-lui profesor R. Lassel, Mercuri în 18 Octomvru în sala hotelului central Nr. I ou următoarea programă: 1) F. Mendelssohn concert de violină — d-șora Irena de Brennerberg. 2) Schubert 2 cântece: a) Aufenthalt, b) Der Tod und das Mädchen — d-șora Iulia Giesel. 3) a) Chopin-Sarasate: Nocturne b) M. Hayot: Bolero — d-șora Irena de Brennerberg. 4) I. Raff: a) Ave Maria; b) Jensen: Frühlingsnacht; c) Ed. Grieg: Unter Rosen — d-șora I. Giesel. 5) H. W. Ernst: Avis hongrois — d-șora Ir. de Brennerberg. Inceputul la 8 ore preoisă. Pianul Hoffmann e împrumutat din depositul d-lui I. Hedwig. Bilete se pot căpăta în librăria Zeidner și seara la cassă. I. Cerce 2 fl. II Cerce 1 fl. 50 cr. Locu numerotat 1 fl. Galeria 1 fl. Parterre 60 cr. Studenții 40 cr.

—x—

Tergul de țară amănat. Tergul de țară, care avea să se țină în Brașov din 19 până în 22 Oct. st. nou cum și tergul de vite, ce avea să-i premergă, din cauza vierei colerei s'a amănat pe timpul neobărită, pre cum se pote vedea din publicația oficiului vicespanului din locu, de pe pagina 7-a.

—x—

Pomi de vândare; 500 meri nobili, soiuri forte alese și fine, sunt de dat în toamnă — fiind acum mai sigură plantarea lor — ou prețul de 15 până la 40 cr. bucata, după mărime. Pomii sunt bine dezvoltati și de 1 până la 2¹/₂ mtr. înalți, cei mai mulți ou corone.

Pe primăveră de dat: 1000 (o mie) bucăți persecti, soiuri bune, 1—2 m. de înalți. Prețul ou pachetare ou totu: 10 buc. 1 fl. 20 cr.—25 buc. 2 fl. 50 cr.—50 buc. 4 fl. 50 cr.—100 buc. 8 fl.

Comandele cu 1/3 parte de preț se se trimit la N. Avramă inv. în Totvaradia, comitatul Arad — Postă și stațiune looc.

—x—

orbi, să trec eu: aveam în cătușela paltonului o avere înțregă — cele mai fine, aprupe trei sute de mii netto-Bruceles... Cu modul acesta, adăogă domnul rîdînd, am trecut până acum de patru cincîri, așa că dobitoicul de revisor e convins perfect, că eu facu profesie de spion și că trăiesc din tantiemele lui.... tantiemele lui! Atata rău!... Der mă grăbesc și nu voiu să abuzez mai mult de bunăvoința d-v. Dămnă, sunt alu d-v. ou totu respectul și considerația.

Dămnă a risu din totă inima și, deocă a risu, se'nțelege a primit și darurile și scezele cinstitalui negustor.

(Lumea Ilustrată).

I. L. Caragiale.

O bună surprindere.

Era ajutorul Crăciunului, și în casa Domnului Haberer, cea mai bună ordine. Pomul sta gata numai de aprins. Imprejurul lui erau arangiate diferite prezente pentru membrii familiei, cari erau făcute parte de dămnă Haberer și parte de mănățele frumoasei Elisa. Cheia o avea mama

în busunar, că de și erau toate gata, trebuia să mără în fiă-care oră cel puțin odată înăuntru ca să mai gate câte ceva.

Tocmai acuma când un servitor îi aducea un pachet provădit ou un sigil forte mare? Cu un sigil ou litere mari, așa încât putea ceti fără ochelari: „o. r. Academiă științifică în Viena“.... Ce impresiune mare făcea asupra ei, și câtă de roșă se făcu. Aci era în fine multă așteptată și meritată diplomă, ce nu lasa pe scumpul ei Florian de săptămâni să dormă. Resultatul dela Academiă relative la tractul antonologic... nu, ontomologic... nu, entomologic al bărbatului ei. Și ce pachet mare! De bună sēma tractatul era pus sub tipar, și se pote că aci era alăturat și diploma de membru estra-ordinar al academiei, că altcum n'ou s'ar fi putut pentru o așa genială lucrare anti..., ente..., scurtă, pentru un lucru așa spărgător de cap.

O, aceasta nu era ertat s'o vedă acuma; aceasta trebe pusă sub pomul crăciunului; de bună sēma 'i s'a trimis ca dar de Crăciun dela buna academiă științifică. Și era se furișă în casă, însă nu fără a pune ză-

vorul, care era numai pentru scopuri de aceste și numai la ușa acesta făcut. Și ea puse pachetul cel mare sigilat de totu de asupra, ou să-l vedă îndată. Numai mănecările erau pe pachet, mănecările, cari i-le împletea dēnsa de 30 ani, din avul cununiei, la fiă-care Crăciun; mănecările, care atunci ca mēsar tiner le folosia, mai târziu, ca fabricant bogat de ferestri și uși vedă bine nu... și acuma, ou învătățit scrutător al naturii, de loc. Cu toate aceste bunul bētrân totuși se bucura forte de ele. Totu-d'aua le îmbrăca îndată și apoi depunea o sărutare pe gura dăruitore, o sărutare, ca în tinerețe.

În ast-fel de gânduri plăcute trecu timpul până la momentul ficsat, spre a aprinde luminele pe pom, când se începea adevăratul iubileu de Crăciun, prin strigătele de bucurie ale casenilor, cari fiă-care-și avea darul său.

Mai mare bucurie decât pe toți însă aștepta pe tata familiei. Domnul Florian Haberer sta uimit sub pomul de Crăciun, care sērbătorește arunca toate rațele luminilor sale asupra lunei pline de pe venerabilul său cap. Nimic nu observă din

frumoasele daruri; chiar și mănecările, acestu simbol al fericiții lui căsătorii, și acestea le da la o parte, așa încât dămnă Brighita supărată își mușca buzele ou dinții, care numai în vēră trecută îi pusese un dentistu vestit, și gândia într'ēnsa: „Bine mi-se întâmplă“. Elu însă apucă pachetul cel însemnat ou îngrijire, își luă ochelarii și ceti adresa tare, și mai tare inscripția sigilului. Apoi rēsuflă una de căldură, lungindu-o într'un „hoo!“ lung, ou-lu cuprinse fierbințel și-și șterse sudorile de pe obraz și de pe capul cel pleșug solipicios, ou naframuța cea roșie de mētasă. Plin de așteptare ilu încunjiură familia. Ce sērbătorește privia elu în jur de sine și se parea mai întins, ou de altă dată, fi vedeai păr'că inima crescându de ambiția.

„Vedeți, scumpii mei copii“, șise elu ou vocea ridicată, ceva fălos și mișcat tot-odată, „aci e fructul unei cinstite ostenești științifice de ani de zile. Aci e testimoniul că eu avui dreptu de a-mi vinde pe veci fabrica și a mē dedica ou totul entomologiei, adică insectologiei.“

„Cum poți tu numai exprima vorba aceasta fatală așa dintr'o dată și fără nici o

Musica militară va da Duminecă la 15 Octomvre un concert pe promenada de jos cu următoarea programă: 1. Unrath: „König Karl“ marș. 2. Wallace: „Maritana“, uvertură. 3. Dvorzak: „Moldauklänge“ vals. 4. Wagner: „Intrarea deilor în Walhalla“ din drama musicală „Rheingold“. 5. Czibulka: „Stendchen“. 6. Härtl: „Flük-Flok“ potpourri.

—x—

6. *Aplicarea multiplă.* Nu există mijloc mai bun, care se poate aplica la diferite cazuri, ca Molls Franzbrantwein care alină durerile, întărește nervii și mușchi întrebându-se ca adaosul la băi etc. O butelie 90 cr. se poate procura zilnic prin poste dela farmacistul A. Moll liferantul curței din Viena Tuchlauben 9. In depourile din provincie se se ceară espresu preparatele lui Moll, provădute cu marca de contravenție și subscriere.

Reuniunea învăț. rom. gr. or. din districtul Brașovului.

Acastă reuniune și-a ținut adunarea sa generală pentru 28 și 29 Sept. v. în comuna Măgheruș. Adunarea a fost din cele mai succese. Prima ședință s'a deschis sub prezidiul vice-președintelui Reuniunii, d-lă I. Dariu, 2. ședințele ulterioare au fost conduse de președintele ordinăru, d-lă Ioan Popa, care din cauze neprevădute, nu putu lua parte la ședința primă. Vom publica un raport amănunțit despre decursul acestei adunări și despre interesantele materii tractate în aceea. Deocamdată însă lăsam să urmeze următoarea adresă de recunoștință, ce-o primim dela comitetul Reuniunii:

Brașov, 1 (13) Oct. 1893.

Reuniunea învățătorilor rom. gr. or. din districtul X, Brașov, ținându-și în a. c. adunarea sa generală în comuna Măgheruș, comuna cea mai extremă din țera Băsei și locuită de 2/3 Sași și numai de 1/3 Români, până ce va urma un raport special despre cele pertractate în această adunare generală, subscrișul își ține de a sa datorință a aduce mulțăminte, în numele Reuniunii sus amintite, pentru buna primire și buna ospitalitate, cu care a fost întâmpinată această Reuniune din partea tuturor locuitorilor din Măgheruș. Cu deosebire mă simt dator înaintea de toate a accentua concordia și frățesca înțelegere, ce am esperiată cu bucurie, că există între locuitorii Sași și Români din această comună. Acastă bună și frumoasă înțelegere este a se atribui de sigur numai bravei inteligențe din ambele naționalități.

Românii de aici au un mare edificiu școlar, care le servește spre laudă, dăr fiind numărul membrilor Reuniunii noastre, participatori la această adunare generală, prea mare de a pute încăpea comod în una din salele școlii, bravii conlocuitori Sași binevoiri a oferi gratuit sala cea

mare din ospătaria comunală pentru ținerea adunării generale. Totu aci, într'o sală laterală, s'a ținut după ședințe și prânzul și cina în timpul câtă a ținut adunarea generală din a. c.

Cu o viuă plăcere am vădută, că frațașii acestei comune: pâr. Al. Mărușan și membrii din comitetul paroch. gr. or., precum și d-lă capelan luteran cu întreg corpul didactic săsescu și cu primarul și notarul acestei comune, au luat parte la ședințele adunării noastre generale, precum și la toate mesele comune, ce le-am avut. Ba ce e mai mult: Ca membrii Reuniunii noastre să fi mulțumiți și serviți la masă după cum se cuvine, D-na capelaneșă și D-na notăreșă ne-au servit cu multă bunăvoință și afabilitate, și — ce e mai frumos, — când petrecerea la masă a trecut la partea cea veselă, aceste prea stim. D-ne ne-au delectat și cu mai multe cântece germane în solo și în duet. Onore acestor două prea stim. D-âne! Primescă și pe această cale atâtă stim. D-âne sus numite, câtă și on. domn. capelană, corpul didactic evang. luth., precum și d-lă primar și d-lă notar comunal, adencă mulțăminte pentru deosebita atențiune, ce ne-au arătată cu ocaziunea petrecerii noastre din a. c. în comuna Măgheruș.

Mai departe suntem datorți cu multă recunoștință On. Alex. Mărușan, învățătorilor din această comună: Nicolae Părvu și Ilie Rauceanu și membrilor comitetului paroch. pentru buna lor îngrijire și înouartirarea membrilor Reuniunii pe la parochienii noștri cei buni și ospitali de aici. In fine rog, ca să primescă și d-lă Gatter, renumitul apicultor din această comună, mulțăminte noastră și pe această cale, pentru bunăvoința, afabilitatea, cu care a primit în stupina sa de modelă pe unii dintre membrii Reuniunii noastre, cari se interesează de stupărită, dându-le bune și practice povețe în ceea ce privește felurite chestiuni din apicultură.

In numele comitetului Reuniunii învățătorilor districtului X Brașov.

Ioan Popa,
preș. Reuniunii.

Măsurile contra colerei.

De-ore-ce a izbucnită colera și la noi în Brașov, publicăm următoarele lămuriri asupra naturii bolii, asupra cunoșterii măsurilor preventive în contra bolii și asupra procedurii, ce are de a se urma față de cei morți, ce le-a dat, încă anul trecut, primăria noastră:

1. Colera este o bolă contagioasă. Purtătorii contagii sunt bolnavii de colera cum și toate acele obiecte, precum: rufării, haine, ascernută de pată și alte obiecte, cari s'au murdarit prin separațiunile eșite din corpul bolnavilor. Prin folosirea său transportarea a astor-fel de obiecte murdare

și nedesinfeciate, se poate estinde bola în cele mai depărtate locuri.

2. In timpuri de colera se recomandă un sistem de trai regulat și simplu; mâncările greu mistuitoare, precum și beuturile purgative, sunt de a se ocoli; să se îngrijescă pentru curățenia apei, pentru curățenia aerului și podinelor; odăile să se aeriseze și să se curețe desu; curțile au de a se ține curate; se interdice grămădirea măruntălor de bucatărie, grămădirea gunoierului și a escrementelor. Este foarte periculoasă și se interdice prin urmare golirea separațiilor de colera pe grămeți de gunoier și în gropi de gunoier.

Spălarea zarzavaturilor în ape din canaluri, este oprită.

Latrinele au de a se desinfecă neinterupt. In timpuri de cholera să se bea numai apă fântă și după aceea răcită. se recomandă ca apa această să se amestece cu sirup de alămăie, cu acid de vin, sau cu vin roșu; la recomandarea medicului este chiar folositoare amestecarea a 10 picături de acid subțiat de sare în o cantitate anumită de apă fântă, împiedecându-se prin calitatea acrișoră a sirupurilor aflătoare în stomach, buretele colerei în dezvoltarea sa.

Se recomandă consumarea apelor minerale, precum: apa de Borseu; apa de Kaszon; apa de Selters etc. Ape minerale purgative se interdic.

Se recomandă, ca pomele, precum: mere, pere, struguri înainte de a se consuma să se spele cu apă feartă și după aceea să se svante, zarzavaturile precum: salata, să se consumeze numai fiind opărite, nici odată însă în stare crudă.

Să se evite emoțiune, ori-ce neregularitate în traiul de viață, ori ce încordare corporală și spirituală. Cea mai mică indispozițiune are să se aducă spre sciință medicului.

3. Timpul între pătrunderea materiei contagioase în corp până la izbucnirea bolii este 5—7 zile. Aparițiunile bolii încep cu simțământul de indispozițiune, de slăbiciune, cu asudarea corpului, cu frig în mâni și picioare, cu dureri în stomach și partea inferioară a trupului; cu separațiuni din trup de fluiditate nemiroșitoare și asemenea apei albe; după aceea momente de vomări dese cu un cuprins de-aemenea alburi, în fine cărcei, pe lângă o sete chinătoare, decădere rapidă a puterilor și colorare închisă a pielii.

Fără-care casă de bolă de colera are de a se arăta, de cătră rudeniile bolnavului, cari îl îngrijesc, imediată autorității polițiene; totu același deobligament de arătare îl au și medicii.

Bolnavii au ca să se separeze; aolo, unde separarea este imposibilă, sunt de a se transporta bolnavii în spitalul pentru colera.

In apropierea bolnavului sunt de a se lăsa numai persoanele menite pentru îngrijire.

Ast-fel de persoane au de a se îngrijii pentru o acurată curățenie și desinfecare a mânilor, înainte de ce voiesc să mănânce.

Pe lângă îngrijirea bolnavului să se desinfecă separațiunile eșite din corp, precum și obiectele murdarite prin aceste separațiuni; în ast-fel de casă se recomandă punctuala urmărirea a dispozițiilor medicale.

Atâtă aceste separațiuni, câtă și apa murdară, nu se permit de a se goli în latrine sau în canaluri, înainte de ce nu se desinfecă mai întâi. Mai cu seamă au să se desinfecă rufe înainte de ce se dau spălătoarelor pentru spălare.

Atâtă în cazul însănătoșirii bolnavului, câtă și în casă de morțe, are de a se desinfecă din temelă atâtă odaia bolnavului, câtă și toate obiectele cari au fost în contact cu bolnavul. Obiecte de un preț mai mic, mai cu seamă rufe, să se ardă.

4. Cadavrele celor morți de colera nu se permite să se spele, ci sunt de a se învali în un cearșaf înmuiat în 5% de acid carbolic; după vizitarea cadavrului din partea medicului are să se transporte cadavrul în decurs de 5—6 ore în casa rece.

La îngropare se interdice prezența mai multor persoane.

5. Remediile sunt, după compozițiunea, efectul și modul lor de aplicare, diferite.

Vitriolul de fer este mai cu seamă aplicat la desinfecarea latrinelor, comprimându-se prin această gazurilor rău mirositoare și ușor estensive; 1 chilo se disolvă în 4 litre de apă caldă și se tornă în latrină; o astfel de procedură are de a se urmări în timpurile ordinare odată pe lună; în timpul de colera: odată pe săptămână, sau și mai desu.

Latrinele au de a se goli foarte desu; în timpul când grasă colera, numai când este de lipsă.

Acidul carbolic este cel mai estins remediu de desinfecare; o soluțiune de 2% de acid carbolic curat, este de ajuns pentru curățirea mânilor; o soluțiune de 5%, de ajuns, pentru desinfecarea rufelor și a altor obiecte.

Acidul carbolic crud, în soluțiune de 20—30 de procente, se poate căpeta din băcănii. Desinfecarea cu vitriol de fer și cu acid carbolic se poate esopera alternativ.

Sublimat în soluțiune de apă dela 1: 1000 este un remediu de desinfecare foarte influențator, se aplică mai cu seamă pentru stăpîrea seminței colerei în separațiunile eșite din trupul bolnavului. Aplicarea are să se întempe cu o mare circumspecțiune, este recomandabil ca soluțiunea să se coloreze cu vinețea, concredându-se aplicarea medicului.

Vară stinsă în o soluțiune de 1: 4 este erăși un remediu de desinfecare a latrine.

greșelă“, duse muerea sa involuntară admirându-i sciința.

Dăr elu o dete la o parte și continuă: „Ce făceam odată, ca diletant, de pierdere de timp, plăcută prindere de fluturi, petrecătorea colecții de cărăbuși, aceea făcă acum după plan, ca omă ală sciinței, și bunul D-șeu mi-a remunerat silințele prin o frumoasă descoperire, care între domii cei învățați ai Academiei trebuie că făcă o mare senzațiă. Dăr să vedem, ce scrie Academia.“

Cu pietate desfăc elu învalitorea pe care păstră sigilul cu îngrijire. Dăr ce impresiune făcă asupra-i, când vechi cuprișul! Chiar de-asupra se afa o cutiă lungăgăreță, care i era bine cunoscută; cutia era cu un acoperiș de sticlă și conținea trei fluturi, cari asemenea-i erau foarte cunoscuți. Apoi veni la iveală o broșurică vână, pe a cărei pagină titulară era scris de mână lui: „lililiterat (lilium scripturatum)“, și încă una asemenea celei de întâi cu inscripția: „tulipaliterat (tulipa scripturata)“, cari flori ambele erau bine presate în aceste broșurele. Apoi veni o broșură de grosimea degetului era tesalul asu-

pra acestor fluturi și plante; doi ani în-tregi lucrase elu la densa și era așa dicensă măestră. Și dedesubt de totu era scrișorea Academiei, în care i se împărțăsa, cu o răcălă seacă, că tractatele lui s'au esaminat din partea secției științifice naturale și că nu s'au aflată corespunșătoare de a se tipări în „Analele“ ei.

Domnul Haberer se arucă pe un scaun și timp lung stăt nemișcat aci. Elu căduse dintr'o regiune multă mai înaltă, decătă să nu se simtă cu totul sdrobotit. Inșă buna lui natură de cetățen și măestru se reculegea lesne, elu bău un pahar de apă, ce i-lu întinsese Lisi intristată, și dete muerei sale un șgotos sărutu pe gură, sărutatul mănecărilor, la cari elu se gândi numai prea târziu. Dorna Brighita era erăși de totu feroită și ținu pe bătrănelul Florian în brațe, ca pe un copil neajutorit. Elu se reculese acum cu totul și-și ospătă curagiul de-a esamina pachetul mai de aproape, aflându de totu dedesubt o mică epistolă. Era o epistolă privată dela secretarul secțiunei, pe care-lu cunosea în persoană, acesta i scria:

„Stimate Domnule Haberer!

„Nu-ți face nimicu dintr'asta și o suportă, ca un bărbat. De bună seamă un glumeț te-a tras pe sfăr, cercetările microscopice au arătat, că literile aurii s'au făcute în totu locul cu coloră oleioasă, cu așa nuanță jaune brilliant. Că natura a făcută literile acelea, — de aceea nu poți fi vorbă, nici de flori, nici de fluturi. Membrii secției științifice creșură la început, că cu intențiă voieși a-i mistifica; de ore-ce însă eu te cunosc, ca pe un omă serios, mă opusei cu insistență acestei presupunerii, și propusei a vă trimite un răspuns cuvinșos. Așa dăr încă odată: nu vă supărați și — sărbători feroice! Alu D-tale stimător.“

Domnul Haberer mai că ameți. Luminițele de pe pomul Crăciunului jucau impregiurul lui, ca niscoe lumină răcăitoare într'un cimiteru, unde zăd speranțele înmormentate. Și muerea și copiii se părea a lua parte la acestă jocă nebună, și în realitate stăteau toți locului îngrijați. Inșă fiind-o o muere este, care se reculege mai îngrabă, așa în cazul de față fū dorna

Brighita. „Ha!“ strigă ea luând epistolă, controlându-o nervoasă. Apoi o scapă din mână și duse apăsată: „Elu este!“

— „Cine este?“ repetă un echo apăsă din scaunul în care ședea bărbatul ei.

— „Oscar Merz“, țipoti ea.

— „Oscar Merz“, repetă Lisi încetu nevoluntar; sună ca oiripitul unei păsări. Și ea se înroși și puse mâna pe inimă, că ei i se părea, că părinții ei trebuie să strige „întră“ — așa tare ciocănia.

— „Oscar Merz, cine-i acela?“ întrebă tata mai departe.

— „Ah“, duse mama nerăbduriă, „acesta e un pictor tineru, care-și avea curățitul acu să doi ani de asupra locuinței noastre de veră. Are un obraz de lapte și sânge, cu mustețe galbene, o adevărată figură de artist; eu întedisei Lisei a vorbi cu el.“

— „Inșă el a vorbit cu mine, mamă“, esclamă micuța, și se înroși și mai tare, ca pân'aci. Și când observă, că mama o privește mănioasă, adaugă ea incetinel: „Lui nu i-ai fostă interdișă.“

Discursul acesta delicat nu-lu interesă acum pe domnul Haberer de loc.

nelor și a canalelor; totuși asemenea efecte are o soluțiune de vară clorici de 2%; varul de gaeu este aplicabil pentru dezinfectarea locului murdărit. Lysol în soluțiune de 1 procent se aplică la curățirea mânilor, rufelor, podinilor și păreților.

Aparatul de dezinfectare Thursfieldian, sfător în spitalul civil, se aplică la dezinfectarea madrațelor, hainelor și a altor obiecte folosite; acest aparat se poate imprumuta pe lângă solvarea unei mici competențe.

6. Intreținerile și neglijarea prescripțiilor de precauțiune se vor pedepsi din partea autorității cu totă asprimea legii.

Literatură.

Recomandăm d-lor învățători, acum la începutul anului școlastic, ca manual pentru propunerea sciințelor economice, introduse și obligate prin legea școlară, următorul op: :

Cursu practice de economie, cuprinzând noțiuni despre grădinarie, economia câmpului, oierit, cultura pădurilor, creșterea vitelor, stupărit și cultivarea viermilor de mătase, întocmit pentru școlile populare, pentru adulți și pentru toți, cari se interesează de acestea ramuri ale economiei, de Ioan Georgescu, învăț. dirig. Edițiunea a II-a, revădită și aprobată definitiv de ministerul reg. ung. școl. sub Nro 18, 146, de comisiunea școl. arhi-diecezană din Blaj sub Nro 375, de consistoriul din Caranebeș sub Nro 1373, din Lugos sub Nro 1888 etc.—cu 50 figuri intercalate în text. Edițiunea librăriei Nicolae I. Ciurcu din Brașov; prețului broș. 25 cr., legat 30 cr.

În editura librăriei Ciurcu din Brașov au apărut tocmai acum următoarele cărți tipărite în tipografia A. Mureșianu:

Carte de cefire pentru clasa I și II gimnazială și reală, seminare pedagogice și școli superioare de fete, de Ioan Popa, profesor la gimnaziul român din Brașov. Edițiunea III, din nou prelucrată. Format mare 8-a de 254 pag. Prețului 2 corone și 70 bani. Edițiunea diferă mult de celelalte două edițiuni de mai înainte; multe din bucățile cuprinse în edițiile de mai înainte sunt lăsate afară și înlocuite cu altele mai potrivite. Cu totul noua edițiune conține 109 bucăți de cefire din cele mai atractive și bine întocmite. La locul întâi vin Povestii, apoi: Mituri, tradițiuni, legende; Parabole; Narațiuni și Descrițiuni; Descrieri de popore; Descrieri de țeri; Descrieri din regnului animalelor etc.

Carte de rugăciuni în folosul tinerimii, de: Un prieten al copiilor. Edițiunea a 2-a. Legătură tare, cu mai multe ilustrațiuni. Prețului unui exemplar legat 12 cr.

Culegere de cântări bisericesti, cuprinzând: doxologia, răspunsurile dela s.

liturgiă, troparele și condacele învierii și ale sârbătorilor, și irmosele prasnicele împărătesci, după octoichii și dumnezeiescile liturgii. În folosul tinerimii, de: Un prieten al copiilor. Edițiunea II. Prețului unui exemplar legat 12 cr.

Arăturile afunde.

După adâncimea și adâncimea la care se fac, se deosebesc arăturile în: arături pe de-asupra (la suprafață), cari nu trec peste 10 centimetri adâncime; arături mijlocii, cari nu trec peste 20 cm. adâncime și arături afunde, cari trec peste 20 cm. adâncime.

Multă timp se credea, că arăturile de pe de-asupra sunt cele mai bune; că sămânăturile în acelea s'ar face mai bune, ca în cele mai afunde, în cari cu privilegiul sămânăturii s'ar putea astupa o parte a sămânții prea afundă, din care pricină nici n'ar mai putea sămări. Au trebuit să vedă cei mai mulți, cu ochii lor proprii, că făcându-se arăturile totuși numai pe de-asupra și ne mai gunoindu-se pământul cum se cade, sămânăturile, prin rădăcinile lor, sleiesc treptat întreaga patură roditoare, așa încât mai pe urmă recoltele devin din an în an totuși mai slabe și mai pipernicite.

Vădându-le acestea plugarii învățați, au început a cerceta totuși mai cu de-amăruntul creșterea și rodirea sămânăturilor în arăturile afunde și în cele de pe de-asupra.

Adevărat este că în arăturile de pe de-asupra sămânăturile întâmpină mai multe neajunsuri, ca în cele afunde: nu află pământ lucrat pentru a-și implanta rădăcinile mai afundă și au lărgime (suprafață) destulă, ță pe timp de secetă sunt prea strânse de căldură; pe când în arăturile afunde rădăcinile lor se pot implanta mai afundă, au o lărgime mai mare, ță pe timp de secetă nu le poate strânge așa tare căldura.

Dar trebuie să spunem de la început, că nu toate pământurile sunt priincioase arăturilor afunde. A ara de pildă și un pământ năsipos și petros totuși așa de afundă ca pe unul lutos și umos, însemnează a-l espune și mai tare nerodirei, deorece prin aceea s'ar scote pământul de cel sterp din patura murtă (subsol), în care sămânăturile nu ar putea afla nutrețul de lipsă pentru creștere și vegetare.

Să fim bine înțeleși! arăturile afunde se recomandă numai la facerea ogorului pentru sămânăturile de toamnă și pentru cele de primăveră. A ara și la sămânțat totuși așa

de afundă, ca la ogor, nu numai că nu este folositor, ci poate fi chiar stricacios, de-ore-ce, decă ajunge sămânța prea afundă în pământ cu prilejul sămânțării, și după aceea dau nisce ploi și receli, nu mai pot sămări și se putrețesc acolo.

Unii din plugarii noștri țin morțiș și astăzi, că arăturile afunde, chiar și la facerea ogorului pentru sămânăturile de toamnă, și la ogorule de toamnă făcute pentru sămânăturile de primăveră, sunt stricaciose. Adevărat, că acesta așa ar fi, decă s'ar face sămânțatul îndată, stând însă pământul mai sterp și neroditor din patura murtă, mai mult timp în atingere cu aerul, lumina, ploia, înghețul și căldura, acestea îl fac și pe acela roditor.

Nu vedem ore, că în ogorule făcute de cu toamnă, pentru sămânăturile de primăveră, acelea se fac mai bune și mai frumoase, ca în cele făcute numai de cu primăveră? Acesta se întâmplă de sigur, pentru-că numitele ogorule se mai îmbunătățesc și fără de-a fi gunoite, prin ploile, ninsoarea și înghețurile de peste iernă. Despre acesta țărași sunt convinși mulți dintre plugarii noștri, de aceea vedem nu pe puține locuri, că se fac ogorule încă de toamnă pentru sămânăturile de primăveră.

Ogorule de toamnă sunt cele mai potrivite lucrări acolo, unde pământul e lutos, și cleios și nu se poate gunoi. Prin acelea pământul se derege vedit, cum am vădit și mai sus, ță sămânăturile se fac frumoase și aduc roduri îmbelșugate.

În economiile mai mari, ogorurile de toamnă au început a se face în timpul din urmă totuși așa de regulat, ca și cele de primăveră. Spre scopul acesta s'a introdus pe unele locuri un plug anume făcut pentru arăturile afunde, cu care se poate ara de două-ori așa afundă, ca cu cele ordinare.

Pe când plugarii harnici nascocesc, după cum vedem, fel și fel de unelte pentru o lucrare mai bună și mai rodnică a pământului, pe atunci unii dintre plugarii noștri, cu vite mai slăbuțe de jug și hamuri, chiar și la facerea ogorului abia sămări pământul, ca de un lat de palmă.

Urmările acestor arături le-am vădit mai sus și le vede măcar cine, decă are cât de puțin privilegiu de-a umbla peste câmpurile cu sămânțat, de-ore-ce în acelea, cu deosebire polomidei, atâta-i priesce de bine, încât pe multe locuri crește, de se face mai mare ca hol-

dele, pe cari le totuși strimțeză și împedă în creșterea și dezvoltarea lor, ță cu privilegiul secerășului bagă o grăză mare în bieții secerătorii, cari sunt osândiți a seceră asemenea holde polomidoase.

Chiar și cucuruzul, care e mai puțin alegător, în arăturile pe de-asupra, mai ales decă și pământul e ceva rău, așa se face de subțire în pai și slab, încât la culesu cocenii (stiuleții) au numai nisce mureci de tui pe ei, încât în cele mai multe casuri nu se pot întrebuința, decă ca nutreț pentru râmători.

Totuși așa stă lucrul și cu celelalte sămânțuri; s'a adevărit, că le priesce mai bine în arăturile afunde, decă în cele pe-de-supra. ță pentru cultura legumelor bună-ță, s'a adevărit, prin un lung șir de cercetări, că nici chiar gunoiul nu ajută așa de tare la creșterea și dezvoltarea lor, ca arăturile și săpăturile afunde, făcute încă de toamnă.

Din acestea pot vedea și plugarii noștri, la ce daună se espun aceia dintre ei, cari cu privilegiul ogorului fac nisce arături așa pe de-asupra, pe cari, când dă câte-o ploie mai mare, și sunt prospete și la locu costis, le spală, încât abia le mai pot cunoșce urmele.

Straturile afunde mai au și aceea însemnătate, că înfeneză pământul, adică îl fac mai puțav și puțav, încât aerul, căldura, lumina și ploia pot străbate mai ușor prin el la rădăcinile sămânăturilor, ță acestea pe timp de secetă află umezle și în straturile mai de jos ale pământului, așa încât nu pătinesc îndată de secetă prea îndelungată.

În arăturile de pe de-asupra pe timpul secetelor mari, rădăcinile nu pot străbate prea afundă, ba ce este mai însemnat, crepându-se pământul de secetă, cu privilegiul acela se rup forte multe din rădăcinile sămânăturilor, așa încât pătinesc în creșterea și dezvoltarea lor, ba unele se uscă chiar și înainte de cocere (maturitate).

Arăturile afunde nu trebuie făcute dintr'odată, ci treptat la fiecare ogor, de câte doi—trei centimetri. A întorcel dintr'odată o patură neroditoare din sub pământ, și subsol de 10 centimetri bună-ță, însemnează a-și espune pământul acela, în decursu de un an—doi, nerodirei.

Ca să vadă și plugarii noștri, ce cugetă economii învățați de prin alte țeri despre arăturile afunde, lă-

Sări de pe scaun mâniaș: „Ce? Acel om să fi cotăzât a mă trage pe sfăr? Ași bate joc de sciința mea? O... o... de l'și are în mână, nu ar scăpa el viu... Dar nu, nu, acesta-i imposibil, nu-i de gândit, nu-i de crezut. Așa violenț nu pot el fi! Și eu un așa prost! Nu, nu, Brighita, tu ești în rătăcire“.

— „O, tată“, țise Lisa, „Oscar Merz e un spirit viu, seninț, un...“

— „De unde o știi tu? o intrerupse domnul Haberer. „Decă omul acela ar fi aci, se-l întrebăm, de bună sēmă ar constata, că el nimio nu știe despre lucrul acela“.

— „Nimio mai ușor ca acesta, tată“, strigă Lisa, „el locuesce visavis de aci, țl are atelierul în catul alu patrului...“

— „Ce? despre acesta eu nu știu chiar nimio“, țise mama mirată și mâniașă.

— „El e chiar acasă!“ țise Lisa, care grăbise la ferestru, „ferestrele dela atelierul lui sunt luminate. Ar fi tare simplu a trimite până la dăsul și a-l invita... pe un moment... pentru o întrebare...“

Mama se împotrivi, tatăl însă era cu trup cu suflet pentru acestu plan. Pe

astă cale mai ușor vom putea șoi de e basată presupunerea voastră ori ba? Și iute dădu fiului său Conard o carte de vizită pe care scrisese cu mână tremurândă câte-va șire, ca să o ducă la Oscar.

Tinerul se duse... și după un pțtraru se reîntorcel cu Oscar Merz. Un tiner plăcut și afabil, care sărută mână domnei casei cu atâta respect, ță a domnului Haberer o strinse cu atâta putere, că țl acela trebui să scotă un „au“, pe care Lisa însă nu-l șose de și pe a ei nu o strinse mai puțin.

Oscar Merz era cam mirat și domnul Haberer se scusă pentru conturbare, se provocă însă la vecinătatea de-odată și așa mai departe, și așa în fine la obiectu.

— „Ai vădit d-ta vre-odată ast-fel de fluturi, domnule Merz!“ întrebă el întințându-i cutia cea cu cooperiș de stielă. Oscar Merz aruncă o privire pe esemplarele aceste estra-ordinare, și țise cu repețiune: „Eu, domnule Haberer, am și făcut de acestea“.

Impetritu se înholbă domnul Haberer la el, pe când domna Brighita își puse, o'ună adăncă suspinț, mânila la olaltă.

— „Așa e“, continuă Oscar, „Eu voi și trebui să mărturisesc, fiind-că fără voiș v'am făcut ast-fel de neplăceri. Lucrul veni așa: În o frumoșă după-amēșă de veră ședeam în chilia mea și voiș a depinge, însă nu putai. Mă conturba o voce care cânta o melodiă“.

— „Da, eu aveam năravul de a cânta câte-odată“, țise domnul Haberer.

— „O voce clară, cea mai dulce ce o aușii în viața mea“.

Lisa avea în momentul acesta tare multu lucru cu stingerea luminițelor de pe pomu.

— „De multe-ori aușisem eu acea voce, atunci însă mă mișcă în mod particular. Aerul era atâtu de domol, șorele strălucea afară atâtu de splendid și străbătea în lăuntru prin fina perdeau. Și un flutur-el se furișă prin ușa deschisă în lăuntru și se postă pe stativa mea da pictat. El era ostentit și eu îl prinșeu. Chiar aveam în mână un fin pensel muiat în jaune brillant...“

— „Jaune brillant“ strigă domnul Haberer și se apucă cu ambe mânila de pēru.

— „Da“, țise Oscar Merz, „și-mi veni,

nu știu cum, să desemnez pe ambele lui aripi câte un L micuț auriu, altu cum elu era un fluture comun de verșă. Apoi îl puseu pe pāretele balconului, țicēndu prietinesce: „Sbōră, mică pāsērică, sbōră, și-i du omagie!“.

Luminița cea din vērful pomului nu voia nici decum să se stingă.

— „Și elu sbură“, continuă Oscar Merz, „și eu mi-am oțat: „acum sbōră elu la ea și... și...“ Apoi imi plesu prin minte: cum, dē de va greși adresa? Apoi în continț făceam acesta lucrare. Am desemnat dōră o sată de fluturi în estu mod și le-am datu drumul să sbōre în grădină. Dē când eu conveni cu — vocea aceleia, și-i făcu alușione, se pārea că nu mă priesce; de bună sēmă ea n'a observat aci fluturi“.

— „Dē eu!“ strigă domnul Haberer cu fudulia unui naturalist, diaintea cārui nimio nu rămāne nescurtată.

— „Da, de ochii d-tale n'au putut scāpa“, răspuse Oscar Merz cu un aer de admirare. „De alt-cum eu scrisese acel L și pe aripi de cārăbuș și de musculițe... șoi, are totuși omul câte o mână

sămă și urmeze aci pe scurtă părărea d-lui *Boguet*, din Anglia, publicată acum de curând. Etă ce dice acestu învățat:

„Grosimea pământurilor arătore în Anglia nu este decât cam de 15 cm. sê de-o jumătate de urmă de grosime; adevă pământul l'amă putē asemēna în casulă acesta cu unū burete de ștersu de-o grosime de 15 cm. Dēcă arătura este prea puțină afundă, când plouă ierna multă, sēmănturile suferă de umedlă, eră vēră de secetă.

„Ceea ce eu dicio, este bine cunoscută astădi, și de aceea săpăturile afunde se potū înlocui prin arături adēnci. Dēcă pământul are 25 cm. de afundime, pōte sē plouă ierna oātū de multă, oaci sēmănturile de grâu n'au sē suferi; din contră, cu oātū pământul va absorbi ierna mai multă apă, ou atātū sēmănturile primăvēră, când timpul de multe-ori este secetosū, vorū suferi mai puțin.

„Este constatātū, că pământurile de colōre mai roșcată, lucrare mai afundă, ar deveni sterpe. Dēr în acestū casu se dice, că ou cātū pământul este mai afundă defundatū, ou atātū elū este mai umedū, și adevărul este astădi bine cunoscutū, fiindcă pământurile n'averisate sântū colorate prin ferū puțină asudatū. Dēr calesu la suprafață, acētă rugină devine puțină cātē puțină bogată în oxigenū (gazū de viētă); cu alte cuvinte rugina se transformă în aborēlă de ferū. Chiar și sēmēțele, ou sē pōtă încolți, eră rădēcinile, ou sē pōtă rēspira, au trebuință de oxigenū.

„Urmarea este, că pământul își schimbă colōrea prin arături sēu alte lucrări, și arăturile nu trebuie adēncite de cātū puțină cātē puțină, adevă din doi în doi ani. Dēr în schimbă, trebuie ca locul sēmănatū cu plante de săpă, sē se sape de două-ori și chiar de trei-ori, dēcă se pōtă.

Etă pe scurtū folosul arăturilor afunde și alū ogōrelor de tōmnă, cu cari arū trebui sē se obișnuēscă din anū în anū totū mai multū și plugarii noștri!

I. G.

Unū dușmanū alū viței de vie.

Cu toți soimū, ce grea lovitură au suferitū cultivătorii noștri de vii prin filooseră. Toți cunōsemū cumplitē devastări, ce le-a făcutū acestū dușmanū în unele din ținuturile noastre de vēcūri renumite prin vinurile lorū, și soimū și aceea, că cātū de puținū se pōte face în contra lui, dēcă s'a încuibatū în vre-o vie.

Dēr pare că n'ar fi ajunsū acēsta nenorocire, ou a trebuitū cătră acēsta sē se mai adaugă încă altă nouă.

În timpul din urmă adevă în mai

multe locuri s'a ivitū unū nou dușmanū alū viței de vie, cu numele de *peronospora*. Chiar dīlele trecute părintele Pinciu, protopopū alū Ciacovei a mi sorie, că s'ar fi ivitū și în ținutul Ciacovei.

Pentru-ca sē cunōscă economii noștri mai de-aprōpe acestū nou dușmanū, voi încerca, în șirurile următore, a descrie firea acestui parazitū și modulū cum se ivesce, er în fine și maniera, după care se pōte combate și impedece în devastările lui, așa cum ilū cunōscū din instrucțiunile edate de d-lū ministru de agricultură și din propria mea experiență.

Referitorū la istoria lățirii lui estra-gemū din unū articolū apărutū în Nr. 37 ex 1893 alū Monitorului ministerialū următorele:

Peronospora viticolă este unū burete, care ou și filoosera s'a importatū din America la noi și s'a descoperitū mai întâiu în Franca la anulū 1878.

În Ungaria s'a datū de urma lui mai întâiu la anulū 1880. — În anulū 1882 se ivise deja în mai multe locuri și a și făcutū pagube considerabile.

În ani următori încetaseră devastările lui până la anulū 1888, când s'a ivitū de nou și de atunci face colosale stricăciuni în viile noastre.

Prezența *peronospori* se constată prin aceea, că în dosul frunței de vie se arată pete de împāngenitură, așa că ni se pare, că frunța ar fi presărată cu pulbere de zahăr, sēu sare, sēu ca și când ar fi oădūtū bruma pe ea.

La începutū aceste pete sântū micī și început a se forma tot d'auna pe lângă nervii principali ai frunței, ceea-ce este unū momentū fōrte caracteristicū la cunōscerea *peronospori* și la deosebirea ei de alte pete produse prin alți parasiți, sēu prin împun-săturī de gândăcei.

Mai târziu petele devinū totū mai mari, se contopesc și se întind peste totū dosul latului frunței. Pe suprafața latului frunței, în față ou petele amintite, se ivescū pete galbene și netede, cari mai târziu devinū ruginū, cresc în mēsura în care crescū petele de pe dosul frunței.

Frunța astfel atacată mai târziu se uscă și cade, și dēcă timpul este umedū și caldū, adevă favorisēză dezvoltarea buretelui, cadū tōte frunțele.

Rēmānēndū planta fără de frunțe strugurii nesocūțiți de arșița rațelorū sōrelui, înainte de a se cōce, sē uscă și nu se potū folosi, sēu în casulū celū mai bunū dau vinū slabū și acru.

Dēr nu numai frunțele se atacă prin *peronospora*, ou și vērfulū vlăstarilorū tineri, ba se ivesce chiar și pe strugurī și face ca bōlele sē se sbārcescă și sē cadă chiar și numai dēcă le atingī încetșorū. *Peronos-*

pora nu strică numai prin aceea, că în anulū, în care se ivesce, nimicesce sēu înpuținēză recolta, ou și prin aceea, că vlăstarii nu se dezvoltă pe deplin și ast-felū nu se potū folosi la sădire, sēu la altoire, și slābindu-se nu potū rezista gerului.

Stricăciunile produse prin burete sântū odată mai micī, altă-dată mai mari.

Mai mari sântū dēcă timpul favorisēză dezvoltarea lui, adevă, dēcă este timpū umedū și caldū; în casulū acesta în scurtū timp se lășese atātū de repede, încātū atacă viile unū întregū ținutū.

Sē vedemū acum mijlōcele de apărare în contra acestui dușmanū.

În contra buretelui se recomandă mai multe mijlōce:

1. Sē recomandă a stropi frunțele cu o soluțiune de pētră vēnătă. Soluțiunea sē nu fiă prea tare, cōci altcum se vatāmă și vița de vie. — Mai bine dēcă sē ia 1/2 ohgramū pe fiă-care sută de litre de apă.

2. O mestecătură de pētră vēnătă și de varū, care mestecătură pōrtă numele de „mestecătură de bordeaux“.

3. Mestecătură de Burgund, care nu este decât o mestecătură de pētră vēnătă și sodă.

4. O mestecătură de pētră de amoni-acū, solvită în apă.

5. Azurinulū cristalisatū.

Dintre tōte aceste mijlōce celū mai bunū, mai efținū și mai ușorū de pregătītū, este mestecătura de bordeaux, care se face din pētră vēnătă și din varū în chipulū următore:

Intr'unū vasū plinū cu apă luāmū 1 ohgramū de pētră vēnătă.

În altū vasū solvimū varulū neastampăratū, luāndū 1 chg. de varū și 6 litre de apă.

După ce s'a solvită pētră vēnătă bine, o turāmū în mai multă sēu mai puțină apă, după cum voimū sē fiă soluțiunea mai tare sēu mai slabă, și după ce s'a recitū varulū în celalaltū vasū, ilū turnāmū peste soluțiunea de pētră vēnătă. Fōrte bine este, dēcă soluțiunea de varū se strecură mai înainte prin unū ciurū, ou sē nu fiă prin elū bucăți încă nesolvite, cari ar astupa stropitōrea la folosire.

În locū de varū nestampăratū putemū lua și varū stampăratū, dēr în casulū acesta în locū de 1 chg. de varū nestampăratū luāmū 2 1/2 chg. de varū stampăratū.

Pētră vēnătă sē nu se solvescă decâtū în vase de aramă, de lemnū sēu de lutū și mestecătulū cu care mestecāmū er de lemnū sē fiă.

În cātū privește tārīa soluțiunei, trebuie sē scimū, că la prima stropire sē nu folosimū decâtū 2 chg. de pētră vēnătă pe fiă-care sută de litre de apă, er la ulter-

ōrele stropiri 3 chg. de pētră vēnătă pe fiă-care hectolitru de apă.

Referitorū la stropire d-lū ministru de agricultură în nrulū 3 din 17 Ianuarū 1892 alū monitorului sēu, ordonēză următorele:

Via sē se stropescă în fiă-care anū de regulă de 3 ori și se recerū la acestū lucru:

a) stropirea b) soluțiunea de bordeaux

Pe unū jugerū catastralū ne trebuie 6 chilogr. și 9 decograme de pētră vēnătă și totū atātū varū stampăratū.

Cu stropitōrea „Eclair“ de Vermorel care este cea mai bună până acuma, pōtemū stropi la dī unū jugerū și ou lucrōtorī iuți și mai multū.

1 chg. de pētră vēnătă — cumpăratū în cantitātī mai micī — costă 35—36 cr., er soda 7 cr. Prețulū stropitōrei e 24 fl.

Ca și fiă-care marfă așa și aceste materii se potū cāpēta mai efținū, dēcă se cumpără în cantitātī mai mari.

Dēcū fōrte bine este, dēcă se asociamū toți economii unei comune sēu cerō și comandă cumulativū în cantitate mai mari mijlōcele de apărare.

D-lū ministru de agricultură în amintita ordinațiune din 1892 promite totū aprijinulū psibilū, dēcă i-se va trimite în fiă-care anū o consemnare despre aceea, că de cātē chilograme de pētră vēnătă și de varū sēu sodă, apoi de cātē stropitōre au trebuință asociațiunea economilorū a respectivei comuni, sēu cerō. Aceste consemnări însă trebuie sē se trimită d-lui ministru celū multū până la 28 Februarū în fiă-care anū.

Din carnetulū meu.

De Moșula.

Nici asupra statuei cădute la pământū nu trebuie sē arunci cu noroiu.

— Sănătatea și dispoziția veselă sântū de ajunsū, ou sē fi fericitū.

— Recreațiā n'ai căștigatū, dēcă ea nu și-a isvoritū din inima ta.

— Mulți s'au ruinatū cumpărândū lucruri ieftine.

— Vomū fi stăpānii sorții noastre până atunci, până când ne vom stăpāni pe noi inși-ne.

— Nu spune totū ce sci, ou face totū ce pōți.

— Făcătorulū de bine se judecă după voință, nu după darū.

— Nici unū înțeleptū nu se plānge pentru pierderea suferitū; el se silesce cu curagiu veselū sē pună la locū cele pierdute.

— Crede vieții, ou te învață mai bine, decâtū orațiile și cărțile.

— Omului, care scie porunci înțelepțesce, îi servescū bucuroșū.

— Intră veselū în casă, grijile lasă-le afară.

— Intēiu ascultă, apoi poruncesce; întâiu slugă, apoi stăpānū.

— Nimeni nu este mai nenorocitū, decâtū acela, care n'a suferitū nenorociri.

— Cine crede tōte, greșesce fōrte; cine nu crede nimicū, greșesce și mai tare.

— Talentulū se formēză în tăcere, retrasū; caracterulū în valurile lumei.

— Cine pōte totū ce vrē? — Acela, care vrē ceea-ce pōte.

— Lipsa te'nvață sē te rogi, munca te'nvață sē te aperi contra lipsei.

— Nu-mi place inima, care se închide rece și cu strictetă în anū când trebuie sē simțescă.

— Nu deplānge ceea-ce nu pōți schimba, dēr încercă sē schimbi ceea-ce plāngi.

— Foculū și sabia strică multū, mai multū însă limba cea rea.

— Nu există întunecime, există însă nesciință.

— Omulū este îndestulitū, în-

estra-ordinarū... și aceste 'mi erau stafetele, postilionii... nu rīdi stimabilă dōmnă?”

Dēr dōmnă Brighita era ou totulū fără voiă. Nici când nu-i era risulū atātū de imposibilū. Din contră i-se umeđiră unghiurile ochilorū și numai cātū se genă a le adia ou nāfrāmuța, care totuși la fiă-care margine are cātē două cornuri, de bună sēmă pentru amēndoi ochii.

— „Și”, continuă Oscar Merz, „intr'ou dī, când acea melodiā rēsuna deosebitū de sublimū, chiar ingeresce, aveam în ferēstră o liliă albă într'unū păharū ou apă. În curățenia ei orbitōre imi întinse potirulū ei și... și acolo soriseiū acelu L aurū. Și apoi, pe inserate, puseiū păharulū într'ascunsū în... ferēstra cāntăreței“.

— „*Lilium scripturatum*“ mormăi d-lū Haberer.

— „Și în altă dī făcui totū ast-felū ou oăți-va tulipanū...“

— „*Tulipa scripturata*“ murmură d-lū Haberer mai departe.

În fine se stinse luminița cea din vērfulū pomului de Crăciunū.

— „Dēr“, continuă domnul Haberer cu o anumită încordare, fără de a observa aceste aparințe optice, „eu imi aducū aminte că chiar Grecii cei vechi povestiau despre unū tinerū — stă numele lui în tractatulū meu — din a cărui sânge a rēsăritū o flōre, care — aștēptă o leacă, trebuie sē cautū

în caetū“. Și ou aceste cātă curēndū în manuscrisulū sēu. „Da, aci stă; Hyacinth se cheama elū, și așa se chiamă și flōrea aceea, pe care și ađi se potū vedē literele A. I. Acēsta totuși nu se pōtenega?”

— „Sigurū“, dīse Oscar Merz, „dēră...“

— „Eu dicio numai“, continuă domnul Haberer, „ou nu pōtea veni unū Lpe ast-felū de caie și pe liliă și tulipanū. Ar fi necarī bastarđi descoperiți de mine“.

— „Dēr...“ dīse Oscar Merz; însă domnulū Haberer nu-i da timpū sē vorbescă, ou continuă:

— „Dēcă vom presupune, că acest felū de fluturi se aproprie din întâmplare de aceste flori, atunci după Darwin este explicabilū, atâtea generațiuni vorū avē chiar acele litere pe aripī. Animalele primescū, după Darwin, colōrea împrejurimei. Scurtū și bine, ou stă aci în tractatulū meu, încă nu e rēsturnatū, deși domnii Academicianū...“

— „Dēr, domnule Haberer!“ dīse Oscar Merz, cōci lucrul acesta l'punea pe gânduri, „iți dau cuvēntulū meu de onōre, că eu fui, ou făcui acele litere cu *jaune brillant*, pe flōrile acelea și pe aripile fluturilorū estora“.

Acestū cuvēnd de onōre amuți pe vorbitorū de-o-cam-dată. Vrāja cu mânăle în aerū după v'r'unū argumentū și în fine găsi unūl, veđi bine nesigurū, apoi dīse: „Dēr cum vine, ou și când ar urma o

cale naturală, numai litera L și nu alta? De ce nu pōrtă flōrile unū D și fluturii unū O, sēu M? De sigurū, fiindcă se nutrescū cu acele“.

— „Nu, domnule Haberer“, dīse Oscar Merz naivū, „de ore-ce Lise se incepe cu L și de-ore-ce eu pe domnișōra Lisabeta o iubiam și o iubescū cum și ea mă iubesc, din adēnculū inimei. Veđi bine, atunci eram unū pictorū fără rangū și nu puteam spera a afla audiență la părinții ei consoci... acum însă imi stă înainte denumirea mea de profesorū, și dēcă ascultăți cea mai sinceră rugare a mea: și denumirea domnișōrei Lisabeta de dōmnă profesorēsă“.

Acēstă vorbire scurtă, dēr fōrte energică, făcū o adēncă impresiune în cei prezenți. Mai iute însă se reculese și aci dōmnă Brighita, care plāngēndū puse mânăle tinerilorū la olaltă. Ea acompāniă acēstă operă cu o mulțime de sērutări, la care fiindu-i ochii inundați în lacrimi, nimeri mai multe pe o persōnă. Ce privește pe domnulū Haberer se părea, că ar voi a se contraria, dēr repede hotărīre a dōmnei, ilū făcū sē consimtă.

Elū binecuvēntă pārechea și dādū pictorului, nu fără unū adēncū suspinū, tractatulū sēu, ou conținutū cu totū, ou darū de Crăciunū. „Sântū operele d-tale“, dīse elū.

Din l. germană de

I. P. R.

5. Verfälschte schwarze Seide. Man verbrenne ein Mästerchen des Stoffes von dem man faufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echte, rein gefärbte Seide kräufelt sofort zusammen, verlöscht bald und hinterläßt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe. — Verfälschte Seide (die leicht spedig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glimmen die „Schußfäden“ weiter (wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterläßt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegenfaß zur echten Seide nicht kräufelt, sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerstäubt sie, die der verfälschten nicht. Die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hoflieferant), **Zürich** versendet gern Muster von ihren echten Seidenstoffen an Jedermann, und liefert einzelne Roben und ganze Stücke porto- und zollfrei in's Haus.
Briefe kosten 10 Kr. und Postkarten 5 Kr. Porto nach der Schweiz.

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDIT
ȘI DE ECONOMII
„ALBINA“
FILIALA BRAȘOVŪ,

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

primesce depunerii spre fructificare pe lângă 4 1/2 % și plătesce însași darea de venit pentru ele.

Escomptează cambii cu interese dela 5 1/2 % în sus;
Acordă împrumuturi pe ipotece, până la jumătate a valorii loră **cu 6 %**;
Lombardează efecte și monete, acordându 85 % din valoarea de curs, și
Giuaerii și mărfuri acordand 2/3—3/4 a valorii loră ca împrumut, cu procente dela 5 1/2 % în sus,
Cumperă și vinde efecte. Valute și devise cotate la bursele din Budapesta, Viena și București după cursul dăiei, recomandându mai ales pentru plasări de capitalii diferitele efecte române, cari pe lângă cea mai mare asigurată ofer un produs de peste 5 %, și cari se află totdeauna de vânzare la cassa institutului în Brașov;
Efectuesce sub cele mai ieftine condițiuni plăți și încassări și eliberează asemnate asupra tuturor piețelor, mai ales din România;
Rescumperă fără nici o detragere cupone, le escomptează naintea scadenței loră și cumperă cu cele mai bune prețuri cupone dela efecte române;
Ingrigesce în comisiune ori și ce transacții ajutate fiind de legăturile ce le întreține cu firme de rangul primă în Budapesta, Viena și București, de a putea servi clientelei sale în cel mai culant și folositor mod;
Dă cu chiriă magazine și locuri de depou pe teritoriul său alături de gara reg. ung. de stat și legat cu acesta cu două căli ferate, Strada Gării Nro 45, și în fine
Face asigurări asupra vieții omului, ca reprezentanță a societății de asigurare „EQUITABLE“ din New-York, după condițiunile avantajoase ale acestei societăți, în toate combinațiunile.
Biroul: piața, târgul botelor Nr. 22. etagiul I.
Ore de oficiu: 1/2 8—1/2 2, ore de cassă: 8—1. 55—

BERĂRIE

Avemă onorea a face cunoscut, că
Duminecă în 15 Octomvre
incepem cu vânzarea **BEREI** noastre
fabricată în
Berăria Dêrste
și numită
CZELL-BRÄU

Berea această din ziua numită se vinde:
În restaurația D-lui M. FLEISCHER & Co., strada Porții.
" " " " GUSTAV FORKERT, Villa Kertsch.
" berăria ORĂȘENESCĂ, strada Porții.
" pivnița nouă de lângă sfat.
La D-lă JOHANN GEIST, restaurația Czell, strada negră.
În restaurația D-lui GEORGE EREMIAS, calea garei.
" " " " GEORGE DEPNER, târgul inului.
" " " " la rață, (Scheiu) strada Catarinei.
" Dêrste la D-nul JOH. STOTZ și KADAR.
Asemenea în cele mai multe cârciune din comunele țerei Bârsei.
Asigurându pe on. publică, că **numai bere fabricată de multă și ținută în pivniță, de o calitate forțe bună, vomă da spre vânzare.** ne rugăm de o cercetare câtă mai numerosă, recomandându-ne cu totă stima
251,4-4 **Friedrich Czell și Fii.**

Czell-Bräu

FRIEDRICH CZELL ȘI FII.

DÊRSTE LĂNGĂ BRAȘOVŪ.

Neapărat de lipsă pentru fiecare familie este
Caféua-Malz e lui Kathreiner Kneipp
cu gustu de cafea bône.

Acăsta este avantajos că pôte înlocui caféua amestecată cu cichorie oferându o cafea hrănitore și gustosă, un escelent mrogat la cafea. De recomandat pentru femei, copii și bolnavi.
Păđiți-ve de imitația.
Se află în totă loculă. 84-53.) 1/2 Kilo 25 cr.

KRONEN COGNAC
— DER —
ACTIEN-GESELLSCHAFT
— FÜR —
COGNAC-INDUSTRIE
în Budapesta
se pôte întrebuița și ca
medicamentu,
Recomandat de profesorii dela
Universitate:
Angyán, Kétli,
Kézmárszky, Korányi,
Kovács, Müller, Réczey,
Stiller și Tauffer.

Deposit în Brașov la: I. L. & Hesshaimer,
Heinrich Zintz, Demeter Eremias nepoții, Heinrich
Wagner, Karl Irk, Ioan Dușoiu & flu.

Icre, Pești de mare, Conserve de Pești.

Cipar în gelatină (aal) prima extra, vartos, butoiăș fl. 4.—	1/2 butoiăș fl. 2.35
" " " " " " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " " " " " "
" " " mijlocu	" " " " " " " " " " " " " " " "
Cipar (Roll) în gelatină (fără ose) 25 porțiuni	" " " " " " " " " " " " " " " "
Scumbrii în gelatină (mijlocu)	" " " " " " " " " " " " " " " "
" „Bismark“ (fără oase) cu sosu picantă	" " " " " " " " " " " " " " " "
" ff. fripte, oel mai bună pește de Marea-Ostică	" " " " " " " " " " " " " " " "
Rollmods (un soi de scumbrie), cam 40—50 într'un	" " " " " " " " " " " " " " " "
Scumbrii grase ff., marinată cu cêpă și cu sos de mustar	" " " " " " " " " " " " " " " "
" Matjes englezești, prima 30—40 bucăți	" " " " " " " " " " " " " " " "
" olandeze, cam 30—35 bucăți	" " " " " " " " " " " " " " " "
" delicatose în oel mai fin sos englezesco de mustar 120—140 bucăți	" " " " " " " " " " " " " " " "
Sardine rusești corônă, în sos picant	" " " " " " " " " " " " " " " "
Anchovis din Christiania, cu zarzavatură de Nord adevărate	" " " " " " " " " " " " " " " "
Scottine (scumbrii mică delicatose), 80—100 bucăți	" " " " " " " " " " " " " " " "
Mreană-cipar (friptă în sos), se conservă bine	" " " " " " " " " " " " " " " "
Sardine în oleiu, cele mai bune în colț postală cu 9 marț, seu 16 mică cutii	" " " " " " " " " " " " " " " "
Silds pentru poftă de mâncare, fără osă	butoiăș 4.50
Sardele de Brabant din 1890, calitatea cea mai bună	" " " " " " " " " " " " " " " "
Neunaugen din Elbing, se conservă bine	" " " " " " " " " " " " " " " "
Sprotten de Kiel, lada cu 160—200 bucăți fl. 1.20, 2 lăzi = 1 colț postal	" " " " " " " " " " " " " " " "
Heringi afumați (Bückling) de Kiel, 40—45 în ladiță	" " " " " " " " " " " " " " " "
Scumbrii cu Salm, mare, grasă, afumată, (se conservă bine) în lada	" " " " " " " " " " " " " " " "
Cipar, afumată („Spickal“), prima calitate, în ladiță	" " " " " " " " " " " " " " " "
Salm, afumată, „Scheibenlacs“ (ceva nou), în 4 cutii, cu 15—20 bucăți, la cumpărare de 4 cutii	" " " " " " " " " " " " " " " "
Icre de Ural (cenușii) bôbe mari, forțe dulci	1 chilo 3.75
" " " bôbe mijlocii	" " " " " " " " " " " " " " " "
" " " Alasca (nou de totă), gustul celor de Astrachan 1	" " " " " " " " " " " " " " " "
Pești de mare, proștești, Morun de mare, Batocă, Cablian, 1 ladiță	" " " " " " " " " " " " " " " "

Se trimite franco la ori ce postă din Au-tro-Ungaria, nevămuită, cu rambursă.

Philip Richard Peters
în Altona (Holstein).

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac
(fără nici o primejdie) în contra **Neputinței.** Vindecarea anemicilor, a Sleitilor, etc.
INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIETEI

Administrația **ELIXIRULUI GODINEAU** la PARIS, 7, r. Saint-Lazare.
BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește ELIXIRUL GODINEAU și la BUCUREȘTI, la Hile ZAMFIRESCU, droghist;
la JAȘI, la D.D. Frați KONYA, farmaciști.
și la TULCEA, la Dr. D. RAVBLICO, farmacia la „MINERVA.“